

SLOVENEČ

Cene inseratov:

Enostopna petlinjska vrsta mal
oglasni po K 4.— in K 6.—,
veliki oglasni nad 45 mm vi-
šine po K 8.—, poslana itd.
po K 12.—.Pri večjem naročilu popust.
Izbija vsak dan izvenredni
ponudbi in dneva po pravi-
niku ob 5. uri zjutraj.

Mesečna priloga: Vestnik SKS.

Poština plačana v gotovini.

Naročnina:

za državo SHS:

za celo leto naprej Din. 120.—

za pol leta " " " 60.—

za četrt leta " " " 30.—

za en mesec " " " 10.—

za inozemstvo:

za celo leto " " " Din. 216.—

za pol leta " " " 108.—

za četrt leta " " " 54.—

za en mesec " " " 18.—

Sobotna izdaja:

v Jugoslaviji " " " Din. 1.—

v inozemstvu " " " 3.—

Posamna štev. 75 par.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 8/III.

Recepti se ne vračajo; neizplačana pisma se ne

sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, upravn. št. 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne bran.
Ljubljanske št. 650 za naročnino in št. 349 za oglaš.
zagreb 39.011, sarajev 7563, praške in dunaj 24.797

Slomškar:

Oprode režima.

Vsak človek imej svoje pošteno pre-
prijanje, vsaka organizacija naj svobodno
zasleduje svoje cilje, kateri odgovarjajo
njemu verskemu in političnemu nazira-
nju. To temeljno svobodo jamči vsake-
mu državljanu in vsakemu društvu ustava.
Čim je kakšna vera, kakšna kulturna in-
stitucija, kakšno politično društvo zakoni-
to priznana, mu te svobode nima nihče
krati. Če se pa posameznik ali društvo
pregreši, imamo policijo, oziroma redne
sodne oblasti, ki po zakonu razsojajo, ali se
delovanje in cilji kakega priznanega
udruženja ali posameznika tudi dejansko
vrše v zakonitih oblikah in mejah ali ne.

Današnji režim v naši državi pa to
ustavno zajedno svobodo sistematično
tepta in se pri tem poslužuje sredstva, da
sebe popolnoma istoveti z državo, odreja
državljanu čut vsakemu, kdor ni za re-
žim, in svoje režimske cilje proglašajo edi-
no za državne in edino narodne. To poli-
tično metodo je Pribečević podedoval od
mažarskega režima, kateremu je za časa
koalicije zvesto služil. Kakor je mažarska
oligarhija s pomočjo renegatov označila
vsakega še tako lojalnega Hrvata za pro-
državen in nezanesljiv element, kdor ni
hotel žrtvovati hrvatskega »enotni državni
ideji svetošestanske krone«, tako Pribečev-
ić potom svojih opredeljenih sumničev, ki
se proti centralizmu, velesrbstvu
in njegovim svobodomiselnim framason-
skim geslom ter političnemu in kulturne-
mu terorju, ki ga režim izvaja.

Ta zakleti sovražnik slovenstva in hr-
vatstva ter katolištva pa ne bi imel niti
sence uspeha, ako ne bi našel ljudi, ki
prostovoljno za milost in nagrado režima
pomagajo izvrševati njegove namene ka-
kor bi pomagali vsakemu drugemu, kdor
je na oblasti. To so tisti, ki jih je že Can-
kar označil z edino primernim imenom.
Enkrat so peli slavo avstrijskemu cesarju,
klečali pred Heini in Kalteneggerji,
danes vsiljujejo svoja bizantinska čuvstva
narodnemu kralju in svoje narodno in dr-
žavno navdušenje prodajajo po vseh voga-
lih kakor da bi bila bogve kakšna zasluga
služiti svojemu narodu in državi. Presneto
malo narodnega in državnega mišljenja
mora biti tam, kjer se toliko kriči o njem!
Ti ljudje torej služijo postranskim name-
nom režima in ker slaba stvar nikoli po
svoji lastni notranji moči ne zmaga, jo pro-
pagirajo z nasiljem, grožnjami in pozivi
na policijo. Prav kakor stari pruski korpo-
ral, kateri je bil obenem učitelj in je vte-
pal deci ljubezen do vsega vzvišenega s
palico v glavo.

Toda stari pruski korporal si vsaj ni
veliko domisljal in je stal v službi nazad-
njaštva, ti ljudje pa menijo, da služijo na-
predku, svobodi in kulturi!

Resolucije, ki so jih sklenili preteklo
nedeljo na seji »parlament« UJU na Ble-
du, je »Slovenec« imenoval dokument sra-
mote, jaz pa gotovo izražam mnenje vsega
na katoliškem verskem temelju organizi-
ranega učiteljstva, če dodam, da je teh
resolucij nasram za vse svoje tovariše
učitelje, ki so zanje glasovali. Niti nemški,
niti angleški niti ameriški svobodomiseln
učitelji ne bi bili sestavili takih reakcio-
narnih, vsak pojem svobode teptajočih in
politijskih resolucij. Tu ugotavljajo, da
»vsakršno nasilje glede konfesionalne
vzgoje otrok smatrajo za kvarno v moral-
nem oziru«, ne smatrajo pa za kvarno v
moralnem oziru siliti deco k brezkonfesi-
jonalnemu, to je brezverskemu, od režima
diktiranemu poduku niti smatrajo za mo-
ralno kvarno primorati deco telovaditi in
pustiti se vzgajati v sokolskem duhu! In v
isti sapi proglašajo, da ima šola »služiti
interesom celokupnega naroda v vzgojnih,
kulturnih kakor tudi verskih ozirih!« Take
logike bi tudi stari korporal v najza-
kotnejši junkerski vasi ne bil zagrešil! Tri
resolucije, ki druga drugo navskrižem po-
bijajo! Verska vzgoja je v katoliških deže-
lah nujno konfesionalna vzgoja, kakor je
pri muslimanih muslimanska in pri judih
judovska, kakšne druge verske vzgoje pa ni
razum v glavah izven vsakega verstva ži-

večih svobodomiselcev. Če ti hočejo svojo
deco po svojih »verskih«, »izvenkonfesi-
onalnih« nazorih vzgajati, naj jih končno,
katoličani pa za svoje otroke zahtevajo ti-
sto in tako versko vzgojo, kakor jo zahteva
njihov nazor o veri; Kitajci naj zopet svojo
deco šolajo po kitajskih verskih nazorih.
Vse drugo je nasilje nad vestjo in prepri-
čanjem, ki je moralno kvarno. In če kdo
vsiljuje svoje versko-vzgojne nazore dru-
gemu v imenu države, ta državo izrablja
v svoje namene, ta o resničnih nalogah
demokratske države nima pojma, in če
zraven še trdi, da taka vzgoja odgovarja
interesom celokupnega naroda, ali laže ali
pa je na obe oči slep, kajti celokupni na-
rod v Jugoslaviji obstoja iz treh različnih
narodov in še več ver, ki so vse pred po-
stavo enakopravne, svobodne in enakove-
ljavne, in vsak vernik ima pravico zahte-
vati od države tak verski in moralni pod-
uk, kakršnega on hoče, in ne takšnega,
kakršnega mu diktirajo kakšni režimski
učiteljski »parlamentci«!

In ljudje, kateri se v resoluciji No 5
izražajo zoper vsako nasilje »lede vzgoje,
zahtevajo v resol. No 4, da se morajo vsa
društva, ki jih vodijo nedemokratske ose-
be, in vse šole, ki jih vodi Slomškarji,
primerno nadzorovati! Ni dovolj glavarja,
višjega šolskega sveta, nadzornikov,
ne. Treba je še posebnih špirov, ki
jih postava ne pozna, pod pretvezo seveda,
da, kdor ni demokrat in sokol ali član
UJU, je »proti ustavi in dinastiji!« Toda ti
ljudje, ki mečejo cele stranke med proti-
ustavne in protidinastične, so sklenili še

resolucijo, da »vsakršno prosvetno delo-
vanje, bodisi osnovano od te ali one stran-
ke, med narodom, koristi celokupni drža-
viti!« To je logikal!

Kako pa je te resolucije razumeti,
nam pove »Slovenski Narod« takoj za po-
ročilom o učiteljskem »parlamentu«, kjer
pozivlja višji šolski svet, da odstavi vse
šolske voditelje Slomškarje, brez preiska-
ve seveda, zahteva, da se enako stori sploh
z vsakim učiteljem, ki bere »Slovenec« in
»Jugoslavijo« in ki je član društva, katera
»hujskajo zoper Srbe«, in z vsakim, ki ni
sokol.

Tako je Pribečević naročil načelstvu
UJU, ki je njegovo povelje izvršilo in dalo
temu strupenemu sovražniku slovenskega
naroda in katoliške vere podlago, da začne
preganjati nedemokratsko učiteljstvo v
Sloveniji tako kakor ga preganja na Hr-
vatskem s pomočjo breznačajnega lizuna,
bivšega socialista Demetrovića.

To blapčevsko delo se pri nas imenu-
je delo za napredek, kulturo in državo!

Toda vara se Pribečević in varajo se
njegove verne sluga. Mi, člani Slomškove
zveze in katoliški učitelji, se vas ne bomo
ustrašili niti šli poklonit se vašemu pokro-
vitelju v Belgradu, ki se skriva za hrbotom
naših slovenskih »naprednih« tovarišev.
Bismark se je bojeval zoper svoje nasprot-
nike kakor kavalir, Pribečević pa je figo-
vee, pred katerim nimamo niti tistega spo-
štovanja, ki ga ima človek sicer do svojega
najhujšega nasprotnika. Tak človek ne bo
uničil nas, še manj pa ideje, kateri slu-
žimo.

Zasedanje društva narodov.

Zemlja, 5. avgusta. (Izv.) Splošen vtis,
ki ga nudi sedanje zasedanje Društva na-
rodov je zelo povoljen in bo sedanje zase-
danje prav gotovo potekalo mirno. V
ospredju stoji predvsem avstrijsko vpraša-
nje. Češkoslovaški ministrski predsednik
dr. Beneš se je v tej zadevi posvetoval z
dr. Seiplom in dr. Grünbergerjem. Rešitev
avstrijskega vprašanja je gotovo zelo težak
problem in ni dosedaj nobenega načrta ali

predloga, kako naj bi se to vprašanje spra-
vilo z dnevnega reda in ugodno rešilo.
Splošno mislijo, da bo tak načrt predložil
dr. Seipel sam. Mala antanta bo v vseh
vprašanjih slično kakor v Genovi nasto-
pala skupno s Poljsko. Minister za zunanje
zadeve dr. Ninčić bo najbrže izvoljen za
podpredsednika, dočim bodo poljski dele-
gati nastopali v posameznih komisijah.

Za častnike je denar, za uradnike ga ni.

Belgrad, 6. septembra. (Izv.) Na da-
našnji seji ministrskega sveta, ki so jo
pričakovali s precejšnjo pozornostjo, se ni
sklenilo ničesar važnega in se tudi glede
pobijanja draginje ni sklenilo ničesar. Med
drugim je bilo sklenjeno, da se častnikom
še predno se izda zakon o ustroju vojske,

povišajo njihove doklade. Vojni minister
bo izdelal tozadevni zakonski predlog, ki
pride na prvi seji narodne skupščine v raz-
pravo. Razpravljalo se je o pravilniku za
državni svet in je bil končno odobren mi-
nistrstvu za poljedstvo kredit 2 milijonov
dinarjev.

Orlovski dan na Bledu.

Včeraj smo poročali o impozantnem
sprevodu Orlov na blejskem taboru pre-
tečeno nedeljo, danes govorimo o javni te-
lovadbi. Nastopile so Orlice h krasnim sim-
boličnim prostim vajam. Vadilo je 160
članic zelo precizno, enotno in z vživetjem
v misel, ki je položena v te prelepe vaje,
kateri je jeseniška godba z lepodonečimi
dr. Šetinoviimi skladbami točno spremljala.
Posebno nekatere dobe vaj so Orlice tako
dobro izvajale, da so gledalce kar potegnile
za seboj, bil je to umetniški užitek. Ob-
činstvo tudi ni štedilo s pohvalo, katero so
Orlice dobro zaslužile za svoj lepi napre-
dek v vežbanju.

Tudi rajanje članic je bilo lepo ure-
jeno, umerjeno, skladno in gladko in je
bilo ponovno aplavdirano. Orlovski nasto-
pi, ki zavzemajo čimdalje večji obseg se
stopnjujejo obenem z vedno večjo točnost-
jo v izpeljavi. To je zamogel vsak opazova-
lec na Bledu videti.

Komaj so odkorakale Orlice, že je na-
stopilo okrog 50 telovadcev, razdeljenih v
sedem vrst k vajam na orodju. Nastopile
so tri vrste na bradlji (kamniška, ljublan-
ska (št. Peter) in Škofja Loka), dve kom-
binirani vrsti na drogovih, jeseniška vrsta
s skoki čez konja vzdolž in vzorna zvezna
vrsta, v kateri so bili tudi 4 najboljši brn-
ski tekmovalci: Kermavner, Rihar, Furlan
in Pavlič, na krogih. Vaje vseh vrst so bile
težke in večinoma brez napake in z ele-
ganco izvedene. Na bradljah je bilo videti
tudi lepe skupine. Jeseničani so v svojih

preciznih skokih izkazovali dobro šolo, ve-
selje do vaj in pogum. Vse vrste zaslužijo
pohvalo. Naravno je vzorna vrsta na kro-
gih vzbujala največ zanimanja, občudova-
nja in aplavza. Težke vaje na mirnih kro-
gih, še bolj pa vaje v kolebu in posebno
drzni, lepi plovni skoki iz velikega koleba
so ugajali. Orli so s svojo vzorno telovadbo
dokazali, da poleg intenzivnega izobraže-
valnega in vzgojnega dela, ki se redno vr-
ši po vseh odsekih, tudi ne zanemarjajo
vežbanja, v katerem so se povzpeli že do
priznanja vredne mere. Ponovne tekme,
katere Orli ljubijo, jim donesajo poleg dar-
il in zmag vedno večje izpopolnjevanje.

Nato so nastopili dečki k svojim pro-
stim vajam. Nastopila sta 102 in so do-
sti dobro vadili. Bil je to naraščaj le iz
bližnjih odsekov.

Višek pa so dosegle obenem z orod-
nimi vajami nove skupinske vaje, katere
je izvajalo 40 telovadcev hkrati, sorazde-
ljenih v 4-10 članske skupine, ki so tvorile
obliko kvadrata. Bila je ena vrsta dijakov
iz Ljubljane, ena vrsta št. Peter-Ljubljana,
dve iz Jesenice, ki so na skupno povelje
izvajale vaje, pri katerih tvorijo telovadci
skupine in na eno povelje prehajajo iz ene
skupine v drugo. Že prva vaja je vzbudi-
la prijetno presenečenje kajti prvič so
Orli nastopili to pot s takimi vajami, ki so
težke, a lepe in efektne. V celoti so iz-
vedli štiri vaje, eno težje od druge, po-
sebnost zadnja je vzbudila pri gledalcih
pravo navdušenje, glavno hvalo in krepek

plosk. Te vaje so bile zopet odločen korak
naprej.

Nato so nastopili Orli-lahki atleti. Na
sredi telovadišča je posebna vrsta skakala
na višino (čez lato) s palico. Skakači so
dosegali mere do 2 m 70 cm. Ob robu telo-
vadišča je druga vrsta nastavila 12 en-
meter visokih zaprek (plotov), vedno po dve
vtrici, dvojice so si sledile na 25 korakov.
Nato sta se dva telovadca vstopila za tek,
na znamenje stekla in preskakovala ovire,
drugo za drugo in se skušala obenem v
teku. Interesantno je bilo opazovati to va-
jo, ki se je tudi to pot prvič vadila na te-
lovadišču. Orli so tudi s to točko pokazali
napredek, pa tudi novo lastno smer, ki jo
hočejo zasledovati vedno popolneje, nam-
reč združiti telovadne vaje s športnimi. —
Orli nočejo in ne bodo posnemali nasprot-
ne organizacije, zlezli so že iz svoje otro-
ške dobe in stojijo že na lastnih krepkih
nogah.

Ko se je tako v vedno lepšem in inte-
resantnejšem poteku telovadni spored
končaval, je začel padati dež, ki pa ni po-
nehal, vsled česar sta odpadli dve točki
(simbolično-ritmične vaje: Tri dobe češke
zemlje in boks) in razdelitev diplom. Iste
se bodo razdelile gorenjskim odsekom,
krožkom, naraščajo in posameznikom, ki
se zmagali v spomladanskih tekmah ob pr-
vi priliki.

Telovadni nastop je bil gorenjskim
okrožjem v čast, ljudstvo je odobravalo
napredek orlovskje mladine in se je nav-
dušilo, ko je videlo njeno veliko in ne-
umorno delo. Gorenjci so že preje ponov-
no, posebno pa še na blejskem orlovskem
taboru spoznali, kako vsestranska je vzgo-
ja mladine v orlovski organizaciji. Ni čuda,
da se te krasne organizacije ljudstvo vedno
bolj oklepa in ji zaupa svojo mladino.
Pa nele mladina, tudi starejši može so se
navdušili in ponosno obljubljajo, da se
tudi oni vržejo v orlovski krog in stopijo v
orlovske vrste. Tako je prav! Naj bo vsak
krščansko in narodno zaveden slovenski
mož tudi Ore! Vsak pogumen in pošten
slovenski fant in mož spada v orlovske vr-
ste! Blejski tabor je brezdvomno veliko
pripomogel, da je in bo zavednost naših
mož, fantov, žena in deklet zrastle in da
se preko te zavednosti gorenjskega orlov-
stva ne bo šlo tako lahko.

Orlovska organizacija sama pa sme
biti ponosna na uspeh, ki ga je dosegla na
Bledu. Bila je to nova bitka in bila je zma-
govito dobojevana. Prejšnjo nedeljo kra-
sen nastop v Celju, prihodnjo zopet v No-
vem mestu za Dolenjsko in Belokrajino!

V poletju so nastopala okrožja posa-
mič, na Bledu je nastopala cela Gorenjska.
Dokazala je sijajno in slovesno, da je ljud-
stvo vneto za orlovsko organizacijo, ki mu
je s svojim krščanskim in narodnim de-
lom tako blizu.

Ponovno in zavestno so nastopale or-
lovske čete. Vedele so, da more tako dol-
ge vrste manifestantov zbrati le ideja, ki je
tako narodna kakor krščanska.

Pred osem tisoč broječim občinstvom
so telovadci nastopali z ognjem navdušenja
na obrazu, z divno silo in živavostjo v vseh
gibih. Nepobiten dokaz je blejski orlovski
tabor — da orlovske armade prodirajo!

Vodstvu organizacije pa bi priporo-
čali, da se tabor na Bledu 3. 8. uvede vsa-
ko leto kot stalna prireditev.

Velikanski deficit.

Belgrad, 5. septembra. (Izv.) Po ve-
steh »Politike« bo znašal deficit v proraču-
nu za bodoče leto 12 milijard dinarjev.

Zarota v Bukarešti.

Bukarešt, 4. sept. (Izv.) V Bukarešti
je prišla policija na sled obsežni zaroti pro-
ti romunski kraljevi dvojici in je zaprla
več udeležnikov. Pri zaslišanju se je izka-
zalo, da so zarotniki večinoma bivši mad-
žarski oficirji, ki pripadajo nekemu tajne-
mu madžarskemu društvu. V njihovih sta-
novanjih je zaplenila policija večje množi-
ne eksplozivnih snovi. Prijeti zarotniki so
priznali, da so nameravali ob priliki kra-
ljevega kronanja razstreliti tribuno, raz-
katero bi kralj s kraljico prisostvoval ve-
likim svečanostim. Zadeva je v Bukarešti
vzbudila veliko senzacijo.

Češkoslovaška državna banka

Praga, 5. avgusta. (Izv.) 31. avgusta je državna banka izkazovala 1166 milijonov 449 tisoč kron.

Za avtonomijo podkarpatske Rusije.

Bratislava, 5. septembra. (Izv.) V Užhorodu se je vršil ustanovni občni zbor social-demokratske stranke za podkarpatsko Rusijo, ki ji je pristopilo več poslancev. V proglasu se nova stranka izjavlja za avtonomijo Podkarpatske Rusije in proglasa svoj pristop k internacionali.

Tipografski štrajk na Dunaju

Dunaj, 5. avgusta. (Izv.) Danes so pričeli stavkati vsi tipografi in vsled tega niso izšli listi. Dosedanja pogajanja so ostala brez vsakega uspeha.

GRŠKI PORAZ V MALI AZIJI.

Atene, 5. septembra. (Izv.) Vlada je odstavila vrhovnega poveljnika grške armade v Mali Aziji. Za novega poveljnika je imenovan general Trikupis, za njegovega štabnega načelnika pa je imenovan general Kusmanis.

II. Dolenjski orlovski tabor v Novem mestu.

Samo nekaj dni nas še loči od II. dolenjskega orlovskega tabora. Obširne priprave so v polnem teku, da dostojno pripravimo tla za orlovski praznik. Ni pa dovolj samo delo nekaterikov, dolžni so vsi odseki in krožki napeti vse moči, da bo naš tabor prava slika našega dela.

Vse Orlovstvo — do zadnjega člana in članice — mora te dni čutiti v sebi dolžnost udeležiti se tabora, ker le dobro pripravljene naše vrste zamorejo dati taboru oni veliki pomen, ki ga hočemo doseči.

Orli na konjih! Odeje dobite na dan tabora pri gostilni Sedlar v Kandiji, kjer naj se vsak javi bratu, ki jih bo razdeljeval.

Kolesarji! Ovenčajte kolesa in pridite obilno!

Udeleženci iz okolice, pripeljite se na okrašenih vozovih. Zbirališče vseh ob polnoči uri pri kandijskem kolodvoru, od koder bo sprevod v mesto.

Mrzla in topla jedila in pijača bo na razpolago na kraju tabora in na telovadšču. Vsem udeležencem so namenjene tiste gostilne, kjer bodo razobešene zastave!

Priglasje za kosilo sprejema pripravljalni odbor samo še do 8. t. m. Kosilo stane 9 Din, katere naj pošljejo odseki prip. odboru. Izkaznice, s katerimi se bodo dotični izkazali za hrano, se bodo ali poslale reflektantom na dom, ali pa razdelile v nedeljo zjutraj na zbirališču.

Bratje in sestre! Na noge! Zavijamo rokave, pogumno na delo, da bo naš tabor dan zmagovalja dolenjskega orlovstva. Bog živi!

Pripravljalni odbor za II. dolenjski orlovski tabor v Novem mestu.

Od Orlovske Podzveze smo dobili sledeče:

Polovična vožnja.

Za tabor je po državnih železnica polov. vožnja. Iz Ljubljane odhaja posebni vlak v nedeljo ob 5. uri zjutraj z glavnega kolodvora. Tudi za povratek je posebni vlak z odhodom iz Novega mesta ob 8. uri zvečer. Po južni železnici polovične vožnje za ta tabor ni.

Otvoritev zgodovinske razstave slovenskega slikarstva.

V nedeljo ob 11. uri dopoldne se je vršila otvoritev zgodovinske razstave slovenskega slikarstva, ki jo je priredila v prostorih srednje tehnične šole na Mirju Narodna galerija. Zastopnike oblasti in goste je sprejel podpredsednik Nar. galerije msgr. Viktor Steska, jih vodil skozi dvorane in razlagal izloženi material. Med množičnimi udeleženci smo opazili generala Dokiča, škofa dr. A. B. Jegliča, šefa prosvetnega oddelka pokrajinske uprave dr. Fr. Skaberneta, zastopnika magistrata dr. M. Zarnika, polkovnika Popoviča in celo vrsto drugih. G. pokrajinski namestnik Ivan Hribar, ki z zanimanjem sledi razvoju Narodne galerije, se je vsled bolezni opravičil. V soboto popoldne pa je počastil razstavo s svojim obiskom g. minister za trgovino in obrt Omer Vilović s svojim spremstvom, v katerem smo opazili šefa oddelka za trgovino in obrt v Ljubljani dr. Marna, komisarja mestne občine dr. Senekoviča, podpredsednika pokrajinske uprave dr. Baltiča, zastopnike velesemnja in ravnatelja srednje tehnične šole I. Šubica in ravnatelja deželne muzeja dr. Jos. Mantunija.

Razstava obsega v 9 prostorih razvrščenih okrog 260 del, ki obsegajo dobo od srednje XVI. stol. do sedemdesetih let

Udeleženci od kočevske proge na posebni vlak nimajo zveze; zato morajo oditi že v soboto in se jim bo v Novem mestu preskrbelo prenočišče.

Skrbite za udeležbo!

Da bo zadnji podzvezin tabor lépo uspel, pridite vsi bratje po možnosti v krojih. Kdor nima kroja, naj pride z znakom. Kdor more, naj pride v narodni noši. Zlasti pestre belokranjske noše naj pridejo čim številneje! Naj ne manjka pri sprejedu nobene odsekovne zastave!

Politične novice.

+ **Balkan.** Glavni vzrok, da državni svet še ne dela redno, je vprašanje lokalov. Finančni minister se še vedno ni porigal, da bi se za državni svet odredil potreben kredit, niti se ni vlada porigala, da bi se državni svetniki oprostili svojih dosedanjih mest. Glede pravilnika stoji vlada na stališču, da naj za sedaj dela državni svet po starem poslovniku, novega pa naj si izdela sam.

+ **Skrbi ministra Puelja.** Minister Puelj je svojim volivcem obljubljal, da bo preskrbel prepoved izvoza mesa in vseh mesenih izdelkov. Klub samostojnih poslancev mu je naročil, da naj poda demisijsko, če bi ostali ministri ne hoteli pristati na to zahtevo.

+ **Režimski švindel.** Vlada namerava s 1. oktobrom izdati ostre odredbe proti nakopičevanju blaga. Odrejene bodo ostre kazni (katere ne bodo zadele režimcev).

Kako bodo vzgojili našo mladino?

Gospodje člani višjega šolskega sveta! Pod gori imenovanim naslovom je brezimni dopisnik obdobju »Slovensko zvezo« in njene članke kaznivih dejanj. Ker moram kot točasni predsednik varovati čast »Slovenske zveze« in njenih članov, sem naprosil gospoda kanonika Nadraha, da zahteva v prvi seji višj. šolskega sveta disciplinarno preiskavo o protidržavnem delovanju voditeljev in učiteljev, članov »Slovenske zveze«. Prosim Vas, gospodje člani višjega šolskega sveta, glasujte za njegov predlog. Če smo krivi, nas kaznujte! Zvezo samo pa razbijte!

Ivan Štrukelj, nadučitelj in tč. predsednik »Sloven. zveze.«

Dnevne novice.

— **Loški potok.** 3. septembra smo imeli političen shod. Neumorno delavni poslanec Škrlj nam je v dveurnem govoru pojasnil politični položaj v naši državi. Poslušalci so z velikim zanimanjem sledili govornikovim besedam. Pokazal je na velike krivice v naši državi, ki delajo draginjo: so ljudje, ki nimajo sreča za kmeta; kar on prodaja, se slabo plačuje, kar kupuje, pa se silno draži. — Ob koncu shoda se je Jugoslovanskemu klubu izrekla zapupnica za njegovo politično delovanje.

— **Dva shoda.** V nedeljo 3. t. m. zjutraj se je pri Sv. Križu pri Litiji vršil lep shod SLS. Številno zbrano ljudstvo je z zanimanjem zasledovalo izvajanja govornika, ki je govoril o naših političnih in gospodarskih razmerah ter o programu Ljudske stranke. Shodu je predsedoval g. Kavli. — Popoldne se je vršil shod v Doleh, kjer se je v ondodni društveni dvorani pod predsedstvom g. Novaka ml. zbralo okrog 100 zborovalcev, ki so splošno pritrdjevali programu SLS in prizadevanju njenih poslancev. — Na obeh shodih je poročal ur. Kremžar.

XIX. stol. Prvi oddelek obsega najstarejša dela počeni s tablami krilnega oltarja iz Moglave vasi do ok. 1. 1740, tako da vsebuje še tudi del Mencingerjevih del. Glavna točka tega oddelka pa je Fr. Jelovškova Madona, ki je eno najsijajnejših del cele razstave. V drugem oddelku so zbrana zrela dela Mencingerjeva, posebno par njegovih del iz zadnje dobe pred smrtjo, ki so last škofovega letnega dvorca v Goricanah, in prav dragoceno dopolnjujejo običajno sliko o Mencingerjevi umetnosti. V 3. oddelku so najboljša in najtemperamentnejša dela Bergantova, ki je enako zanimiva kot cerkven slikar kakor tudi kot portretist in žanrist. Njemu nasproti je drugi višek to dvorane Čebejevo vnebovzetje. V 4. oddelku tvori Kremser Schmidt predpogoj za razumvanje Lajerjeve umetnosti v 5. oddelku. Poleg njega sta še 2 Lajerjeva sodobnika, ki prevajata od baročnega okusa XVIII. stol. k biedermeierski intimnosti naslednjih oddelkov, namreč Potočnik in udomačeni Nemec Herrlein. V 5. odd. je, kakor omenjeno Lajer s svojim krogom, ki obvlada našo cerkveno umetnost tja do štiridesetih let XIX. stol. V 6. odd. se nam predstavi Matevž Langus kot cerkven slikar, v 7. pa kot intimen krajinar in portretist. Poleg velikih mojstrov baroka Mencingerja, Jelovška, Berganta, ter naš rodoko zastopajočega Čebeja je Matevž Langus najizrazitejša umetniška potenca cele razstave in razen tega najgloblje temelječ

— **Katehetske nagrade.** Ko je narodna skupščina sprejela proračun, so naši poslanci iz Belgrada prinesli vest, da so katehetske nagrade po 28 K od ure zagotovljene. Te dni je došel v Slovenijo proračun prosvetnega ministrstva, ki ne izkazuje za katehetske nagrade nobenega vinarja. Tisti duhovniki, ki imajo 20 ur šole na teden, bodo še nadalje dobivali svoje plače za šolo, drugi pa nič. Pravijo, da so bile katehetske nagrade v zakonodajnem odboru sprejete. Kdo jih je črtal iz proračuna, je še nerazrešeno vprašanje. — Je pa ta proračun tudi pri drugih oddelkih presenetljiv. Črtane so funkcije doklade za nadučitelje, nagrade za ročna dela in nadure. Za učila na srednjih šolah v Sloveniji je določen tako malenkosten znesek, da si nobena ne bo mogla nič nabaviti. Določena je plača samo za 3 višje šolske nadzornike. Živio centralizem!

— **Inskripcija na medicinski fakulteti.** Dži ozirom na različne vesti, ki krožijo med dijaštvom glede medicinske fakultete v Ljubljani, objavlja podpisani dekanat, da se vrše inskripcije kakor doslej tudi letos od 1. do 9. oktobra. Vesti o ukinjenju fakultete so neutemeljene. Z ozirom na skrajno omejene prostore v zavodih fakultete se bo pa sprejelo v 1. semester le 30 slušateljev.

— **Iz Tržiča.** V soboto 2. sept. in nedeljo 3. sept. je bil za Tržič slavnostni dan. Sprejel je namreč na slovesen način novega svojega župnika g. Matija Škrbca iz Ljubljane. Na kolodvoru so ga pri vlaku sprejeli v imenu odsotnega g. cerkvenega patrona Gassnerja g. veletovarnar Glanzmann, oba gg. cerkv. ključarja Jeglič in Globočnik in gg. kaplana Vavpotič in Milavec. Tržič je bil v zastavah in na glavnem trgu mu je Tržič priredil res veličasten sprejem. V imenu občine ga je pozdravil g. župan Lončar, zastopniki uradov, tovarn in podjetij, vsa ženska in dekliska Mar. družba, društvo sv. Jožefa, Orli in Orlice, v imenu ljudske šole g. ravnatelj Kalinger in učenka V. razr. je deklamirala g. župniku v pozdrav, v imenu mešč. šole g. ravnatelj Lajovic, v imenu požarne bramb. g. Bocak, dalje društvo čevljarjskih mojstrov in pomočnikov. Ves prevod je šel nato v farno cerkev, kjer je cerkv. pevski zbor zapel: »Novi župnik bod' pozdravljen« (po melodiji g. ravnatelja Kalingerja), na kar je novi g. župnik podelil svem svoj prvi blagoslov z Najsvetejšim, nakar je odšel g. župnik v svoj novi dom v župnišče med špalirjem velike množice ljudstva. Zvečer ob 9. uri je društvo sv. Jožefa napravilo novemu g. župniku podoknico: zapeli so mu tri pesmi, na kar ga je v imenu društva pozdravil g. predsednik Vider. G. župnik se je zahvalil v krasnih besedah in povedal lepo misel, da naj bi vladala med njim in društvom sv. Jožefa pristrčna vez ljubezni, ko je zaklinal društvenikom: »Vi ste moji bratje, Vi ste moje sestre! V nedeljo je ob 10. uri opravil novi g. župnik slovesno svojo prvo daritev v svoji novi fari. Slavnostni cerkveni govor je imel g. kanonik Šiška, pri maši je asistiral okrog 10 duhovnov. Vsa slavnost v soboto in nedeljo se je izvršila v najlepšem redu in z vso slovesnostjo, kar je dokaz, da tržiško ljudstvo globoko spoštuje in ljubi svojega župnika. Kakor je verno ljudstvo izkazalo na tako lep način zadnjo čast svojemu prejšnjemu župniku Potokarju, tako je tudi sedaj izkazalo v polni meri prvo čast svojemu novemu župniku. Vsa čast pa ogromni večini tržiške fare in občine! Bog naj pa da svoj blagoslov novemu g. župniku, da bi zdrav in srečen vodil lepo tržiško faro! Sprejema se niso udeležili samo socialisti in liberalno bralno društvo s So-

koli vred, ki so rekli, da se udeležba pri sprejemu novega župnika ne strinja z njihovimi načeli!

— **Ustanovitev Orla na Blokah.** Dne 8. septembra se ustanovi na Blokah orlovski odsek. Ob pol 9 sprejem v Novi vasi, nato sv. maša na prostem, potem ustanovitev Orla in orlovski tabor pred cerkvijo. Popoldne ob pol 2 litanije, nato javna telovadba, veselica s srečolovom. Vsi prijatelji orlovske misli so najvljudneje vabljeni.

— **G. nar. poslanec dr. Milan Korun** nas z ozirom na našo včerajšnjo notico pod naslovom »Iz socialne demokracije«, da namreč on namerava Ljubljano zapustiti in se stalno naseliti v Beogradu, obvešča, da je povsem netočna. Dr. Korun nima namena preseliti se v Beograd in bo ostal kakor dosedaj v Ljubljani ter izvrševal tu svoj odvetniški poklic.

— **Popravek.** Svočas smo priobčili notico, ki se je nanašala na Zalko Korenjak; to ime je navedel g. Čiro Kamenarovič med dvigatelji iz kontov »I. Lavrič« in »I. Markovič«. V prepričanju, da Zalka Korenjak fizično sploh ne eksistira, smo v dotični notici pisali o Zalki Korenjak v zvezi s Petrom Smolo. Ker pa smo se prepričali, da Zalka Korenjak, ki je denar pri Jadranski banki dvigala, faktično eksistira, izjavljamo, da nismo imeli namena jo žaliti. — Uredništvo.

— **»Jutro«** zafrkuje g. Ribnikarja. Ne vemo, s čim se je g. Ribnikar tako zameril »Jutru«, da ga je začelo javno zafrkovati. V včerajšnji številki tega Žerjavovega glasila namreč beremo: »Zavodi, ki so bili svojas od poverjenjstva za socialno skrb prisiljeni, da gradijo, so danes najbrže za ta pritisk g. Ribnikarja že hvaležni.« Tudi mi smo mnenja, da so državotvorni bankirji g. Ribnikarju hvaležni, saj je on njihov zelo vneti eksponent. Kolikor je slovenski javnosti znano — in ljudje vendar ne pozabljajo še od danes na jutri — je jutrovska gospoda sipala ogenj in žveplo na dr. Gosarja, ki edini je s svojo strogostjo prisilil banke in druge bogate zavode ter zasebnike, da zidajo. Dr. Gosarjeva naredba, na kateri je g. Ribnikar tako nedolžen kakor na stvarjenju sveta, je v očeh Jutrovcev bila grd in protidržaven — beri protibankirski čin. In sedaj »Jutro« ta greh hoče naprtili g. Ribnikarju, ki je vendar vnet sotrudnik »Jutra«. To ni lepo, da ga tako zafrkujejo.

— **Domžale.** Kamniška podružnica Slovenske Dijaške Zveze priredi v nedeljo 10. septembra ob 3. uri v Društvenem domu v Domžalah poleg petja in dveh deklamacij Molierovega Skopuba, veseloigro v 3 dejanjih in pa dramatično sliko Prešernovega Krsta pri Savici. Pristen humor Molierov in umetnost Prešernova bo nudila vsekakor vsem udeležencem mnogo užitka. Zato vabimo vse prijatelje katoliškega dijaštva k obilni udeležbi.

— **Jurčičevo** 40 letnico proslavi muljavska mladina na dan 8. septembra 1922 ob 2. uri popoldne pred Jurčičevim domom z uprizoritvijo Desetega brata, godbo, srečolovom in šaljivo pošto. — Z dobro dolenjsko kapljico, pivom, gorko in mrzlo kuhinjo bo preskrbljeno.

— **Kmetijska šola na Grmu** pri Novem mestu razpisuje svoj novi tečaj, ki se prične s pričetkom novembra t. l. Šola ima zimski in letni oddelek. Zimski oddelek je namenjen zlasti kmetiskim sinovom iz nevinorodnih krajev, letni onim iz vinorodnih krajev. Na šoli, ki je ena najstarejših kmetijskih šol v naši državi, so vse panoge kmetijstva zastopane v obsežnem šolskem gospodarstvu. Ako dovrši učenec celoletni in za njim pa drugi zimski tečaj, si pridobi v vseh panogah kmetijstva temeljito znanje. Zato priporočamo vstop v to šolo, kar najbolje. — Prošnje je vlagati do 20. septembra t. l. pri ravnateljstvu. Pogoji za sprejem so razvidni iz razpisa v našem listu in v 15. številu letošnjega »Kmetovalca«.

v osnovah našega narodnega in kulturnega prepoda. Zanimiva je poleg njega njegova učenka in nečakinja Henrika. V 8. oddelku je pomembni portretist srede XIX. stol. M. Stroj, poleg njega pa naš najizrazitejši krajinar Karinger. V 9. odd. je poleg Karingerja še Pernhart slovenski Korošec, ki je tako obsežno objel naše gorske pokrajinske vedute kot nihče drugi. Wolf, ki označa okus cele nastopne generacije, je žal slabo zastopan, ker je slikal pretežno na stene, most k novejši slovenski umetnosti pa tvori S. Ogrin in posebno realist Ivan Franko.

Pri blagajni se prodaja »Katalog zgodovinske razstave sloven. slikarstva« po 5 Din in izdanje Narodne galerije »Slovenska moderna umetnost« I. Slikarstvo, s 27 krasnimi reprodukcijami in uvodnim tekstom Iz. Cankarja po 30 Din.

V spomin † kan. Ant. Kržiča.

(Pri odkritju njegovega spomenika govoril prof. Ant. Medved.)

Vaša prevzvišenost! Milostljivi velečas. gospodje! Slavno občinstvo! Solze mi silijo v oči. Težko mi je pri sreč. Stojim ob grobu svojega dragega prijatelja, katerega bi še tako rad videl med živimi in bi tako rad želel, da bi še nadalje vodil svoje spretno pero in deloval za prubo slovenskega naroda, predvsem slovenske mladine.

Ali ne navdaja včasih sre isti čut, se vam ne porajajo iste misli?

Stojimo ob grobu enega izmed najbolj zaslužnih mož našega malega naroda v zadnji dobi, kateri slovi in bo dolgo slovel po vsej naši domovini vsled svojih plemenitih del; moža, kateri ostane nepozabljiv tisočerm kot izboren nekdanji učitelj, drugim kot vedydušen dobrotnik, širokim narodnim slojem pa kot izvanredno priljubljen pisatelj. Njegovo ime nosimo v globčinah svojega srca. Zbrali smo se ob njegovem grobu, da bi prisostvovali odkritju njegovega spomenika. Hvala, hvala vam vsem, ki ste le-ta krasen spomenik postavili! Proslaviti ste hoteli pokojnega Kržiča, a proslavili ste i sami sebe, ker kažete hvaležno srce in dajete čast njemu, ki jo v tako obilni meri resnično zaslužil.

Anton Kržič je izrazita osebnost med slovenskimi pisatelji. Iz njegovega življenja naj navedem le nekatere podatke.

Rojen je bil 3. junija 1846 v Rakitni. Gimnazijo je z odličnim uspehom dovršil l. 1868 v Ljubljani, bogoslovne študije istotako v Ljubljani l. 1872. Potem je bil 4 leta kaplan v Predvoru. Od l. 1876—91 je bil katehet na uršulinskih šolah v Ljubljani, od 1876—1913 pa profesor na moškem in ženskem učiteljskem v Ljubljani, do svoje vrlo zaslužne vpokojitve. Umrl je 3. decembra l. 1920.

Iz navedenih služb vidimo, da je Bog naklonil pokojnemu Kržiču predvsem eden

— **Konservatorij Glasbene Maticice v Ljubljani.** Šolsko leto 1922/23 začne se na konservatoriju Glasbene Maticice dne 13. septembra t. l. Vpisovanje se vrši od srede, 6. sept., dalje vsak dan, izvenredni nedelji in praznikov od 9. do 12. ure in od 3. do 5. ure popoldne v pisarni Glasbene Maticice, Gosposka ulica 8/I. Ravnateljstvo konservatorija prosi, da pridejo gojenci v družbi staršev k vpisovanju. Pri vpisovanju je plačati 40 K vpisnine in šolnine, 40 K članarine in pa polovico ukovine za mesec september. Ukovina znaša v pravih razredih za instrumentalni pouk mesečno 200 K. Ukovina za solopetje znaša 280 K mesečno. Poleg tega morajo konservatoristi plačati za vsak stranski predmet, ki ga obiskujejo, 40 K mesečno. Vpisovanje se vrši do vstetega 12. septembra. V dneh 13. in 14. septembra se vrši razdelitev gojencev po predmetih, razredih in učiteljih ter se določi sporazumno urnik. Redni pouk v vseh predmetih konservatorija pa se prične v petek, dne 15. septembra t. l. Ravnateljstvo konservatorija prosi, da se gojenci vpišejo vsaj do 12. septembra, po tem terminu se bodo sprejemali gojenci le v tem slučaju, ako bo kaj prostora na razpolago.

— **Deška in dekliška meščanska šola v Trzinu** zapisuje učence v 1., 2., 3., in 4. t. j. nastopni razred v sredo dne 13. septembra 1922 od 8. do 12. ure popoldne. Nanovo vstopajoči prinese s seboj izpričevalo V. razreda ali dokončane 5. šolskega leta na manjrazrednih osnovnih šolah, krstni list ter potrdilo o cepitvi koz. Redni pouk se prične v petek dne 15. septembra ob 8. uri s službo božjo. Deški in dekliški IV. nastavni razred pa prične pouk izjemoma s dovoljenjem višjega šolskega sveta v ponedeljek, dne 2. oktobra 1922. Učenci, ki so se prijavili za vzprejem v III. osnovno IV. nastavni razred iz VII. odnosno VIII. razreda osnovne šole, polagajo izpite v sredo 13. septembra popoldne in v četrtek 14. septembra popoldne.

— **Dekliški zaved uršulink v Mekinjah.** Šolsko leto 1922/23 se otvori dne 14. septembra s skupno sv. mašo ob 8. uri. — Vpisovanje bo 10. in 11. septembra. — Novih priglasi ne moremo več sprejemati.

— **Vprašanje višjemu šolskemu svetu.** — V Blagovici imamo učitelja, ki je že par mesecov v kazenski preiskavi radi hudodelstva oskrumbe. Celo vrsto šolobveznih deklic je moral za ponovno romati k sodišču radi tega. Dasi je bila šolska oblast na zadevo že davno opozorjena, se še vedno ni nidesar ukrenilo, da se naredi konec pošasti. Odločeni smo, da svojih hčerk ne bomo pošiljali v šolo, če šolska oblast sama ne ukrene, kar je okrajni šolski svet v Kamniku že nujno in soglasno predlagal. Ali se nas hoče prisiliti, da sežemo sami po skrajnem sredstvu — štraku?

— **Nova štita pri Ribnici.** P. Blaž Farčnik, franciškan akademski slikar, je srečno in v naše največje veselje dokončal slikanje naše prijazne romarske, Mariji posvečene cerkve. Predložil nam je v sedmerih krasnih slikah skrivnosti sedmerih radosti, ki jih je doživela Marija božja v svojem sodelovanju pri odrešenju človeškega rodu. Dovršeno slike v celoti kakor tudi v posameznih delih, bodisi glede motivov, vsebine, grupacije, barv, ornamentike, dokazuje njegovo umetniško vsposobilnost. Brezdvomno ga je vodila pri koncipiranju teh slik želja, naj bi ljudje, ki so jim grozote vojne in popačenosti povojnih razmer vtisnile v srca in v občutje pod loško, prav iz srca častitamo želeč, naj in obupne resignacije, učili se po vzgledu Marije Matere sedmerih žalosti, da se živijo tu na zemlji ne moremo izogniti težavam in križem, ampak da jih moramo vdani v voljo božjo nositi, ako si hočemo ohraniti mir in zadovoljnost srca. V resnici, vedno, osobito pa dandanes času primerni motivi. Celoten vtis slik: »Sursum corda«. Proč od svetne popačenosti k pravemu veselju v Bogu! Skromnemu, ponižnemu patru umetniku, ki v svoji preveliki skromnosti niiti svojega imena ni hotel zažrtati pod sliko, prav z srca častitamo želeč, naj mu ljubi Bog okrepi njegovo šibko zdravje, da bo s svojimi slikami še v drugih cerkvah poveličeval Boga, osrečeval vernike, naša srca pa povzdigoval k večji zbranosti in pobožnosti ter nas opominjal na našo pravo domovino, kjer bomo uživali res pravo čisto, neskaljeno veselje. Bog mu bodi plačnik! Besedo pa sedaj prepustimo umetniku in prijateljem lepih umetnosti.

— **Ponesrečil se je pred kratkim posestnik Stroj in Ostroga.** Hotel je pri nekem vodnjaku napojiti konje, pa se mu je deska vdrla. Mož je priletel z vso silo v 12 metrov globoki vodnjak, v katerem je bilo nad meter vode. Po dolgem klicanju so ga spravili na suho sicer brez posebnih poškodb, toda mož se je tako pretresel, da ga noge komaj nosijo. Pravo čudo, da se v taki globočini ni pobil do smrti.

— **Umrla je včeraj na svojem domu na Jesenicah gospa Marija Markež roj. Zima, mati g. Al. Markeža, ekonomista v zavodu sv. Stanislava v St. Vidu.** Pogreb bo v četrtek dne 7. t. m.

Razstaviteljem na velesejmu

se nudi najboljša prilika za uspešno reklamo

v petkovem in nedeljskem „Slovincu“.

Ta dva dneva bo izšel naš list v izredni obliki ter znatno zvišani nakladi.

Pri svojih sejmskih poročilih se osira »SLOVENEK« v prvi vrsti na razstavitelje-inserente.

INSERATNA NAROČILA se oddajo lahko kar na sejmišču na stojnici pri vходу ali pa v upravi, Jugoslovanska tiskarna.

zjutraj ob 8. uri. Svetila jej večna luč! Preostali izkreno sožalje!

— **Vinska trgatav na Dolenjskem** obeta letos nenavadno bogat in zdrav pridelek. Ugodno vreme ob cvetu in kasnejša suša sta pripomogla, da se je trta brez vsake bolezni ugodno razvijala kakor že več let ne. Včerajšnji dež je bil — tik pred dozoritvijo — tudi za trto blagodejen. Vspricho druge skrajno slabe letine so vinogradi edina rešitev za našega, silno preizkušnega kmeta.

— **Obupni klici prihajajo** z Dolenjske in sosedne Štajerske. Dolgotrajna suša je kmetom na krškem in šentjernejskem polju ter okrog Brežice uničila vse jesenske poljske prideleke. Zo stru je bila izredno slaba, sedaj pa se to občutno pomanjkanje najpotebnejših živil za ljudi in živali. Krompir je slab, koruza, pese, korenja, fižola, zelja in otave ni nič. Zlasti hudo je za živinsko krmo. Ljudje koljejo kar doma, ker nimajo dovolj krme, da bi prerediti živino čez zimo, ali jo pa ponujajo za slepo ceno, toda kupca ni. Tudi prašičev ne bo moglo opitati; kje bo zabela? Ljudstvo zre s strahom in bodočnost, mladina pa beži v mesta, da si reši vsaj življenje. To je pravcati narobe svet.

— **Pustolovec pred ljubljanskim deželnim sodiščem.** Viktor Zechner je bil leta 1878. v Ljubljani rojen. Letos spomladi je prišel iz graških zaporov, v katerih je sedel tri leta in pol. Šel je v Ruše, toda ni bival dolgo tam, marveč se je preselil v Maribor, kjer je živel kot gospod v gostilnah in kradel kolesa ter ogoljufal Avguština Zlahtica. Ko se ni več čutil varnega, se je nastanil v hotelu »Slon« v Ljubljani, češ, da je veleposesnikov sin Fr. Babler iz Ruš. Brez slovasa in ne da bi plačal račun, je zapustil hotel in odšel v Kranj. V Cerkljah je ogoljufal Presterja in Aleksandra Rossija. Dne 17. junija je spotoma ukradel v St. Vidu nad Ljubljano dve kolesi. Deželno sodišče je prisodilo Zechnerju dve leti težke ječe.

— **Zamenjava 2000lirskih bankovcev.** Anton Bogataj iz Ravnik je prišel 13. januarja letos k Franju Šviglju v Zavrh. Pregovoril je Šviglja in njegovega brata Jakoba, da sta vzela vsak en tisočlirski bankovec in mu plačala vsak 9000 K. Ko je Šviglj drugi dan v Jadranski banki v Ljubljani nameral bančovca zamenjati, so tam spoznali, da sta falzificirana. Orožniki v Hotedršici so Bogataja aretirali. Deželno sodišče v Ljubljani je prisodilo Bogataju 6 mesecev ječe.

— **Požar.** V noči na 30. avgusta ob 22½ je do tal pogorel kozolec Mihe Prašnikarja v Sv. Planini. Prašnikarju je povzročil požar 200.000 K škode.

— **Drzen vlom pri Majdiču v Kranju.** Iz zaklenjene shrambe veleindustrija Vinko Majdiča v Kranju na vrtu Log, katerega obdaja z vseh strani Sava, so neznanji vlomilci odnesli raznega blaga v vrednosti 51.100 K.

— **Ker je grozil otrokom s samokresom,** je bil Matevž Očepek iz Vač obsojen na šest tednov težke ječe. Zgodilo se je 20. junija 1922 v Podčenturju, ko so šli otroci v šolo. Očepek je kričal nad otroci, da jih bo vse postrelil.

— **Z nožem** je 9. junija Jože Štiblj v Sp. Luži sunil Janeza Bernika v hrbet. Štiblj bo za to sedel deset mesecev v ječi.

— **Berač in tat.** Neki Hribar iz Domžal je berač. Zaradi tatvine je bil že dvakrat kaznovan. Meseca marca je okradel Matija Kokoča in ga oškodoval za 2300 K. Sedel bo za to dva leti v težki ječi. Hribar je bil že 16-krat predkaznovan in je že več let presedel v ječah.

— **Vlom pod št. Joštom.** Na Javorniku je bilo vlomljeno pri Mariji Žan, ki je oškodovala za 9740 K.

— **Gasilno društvo iz Laverce** priredi v nedeljo, dne 10. t. m. na Rudniku veselico na vrtu g. Karla Jeršina z obilnim in zanimivim sporedom. Z ozirom na šolekoljubljen namen prireditve, vabi društvo k obilni udeležbi.

— **Smrekovi in jelkovi blodovi** je bilo ukradenih v vrednosti 6000 K Jožetu Pretnarju in Janezu Rozmanu iz gozda Blajšenca pri Brezjah.

— **Švitar svilen,** rjave barve je bil izgubljen v nedeljo popoldne med Šiško in št. Vidom. Pošteni najditelj naj ga odda proti nagradi na naslov Mozetič, Ljubljana, Poljanska c. 47. 3649

— **Gospod,** ki je dne 3. septembra vedoma ali nevedoma pozabil v gostilni na postaji št. Vid pri Stični »listnico«, naj se zgłosi pri gostilničarki osebno, istotam, da dobi pozabljeno nazaj. 3644

— **Ij Sestanek urarjev, zlatarjev, optikov itd.** se vrši 8. septembra ob 9. uri popoldne v gostilni Mrak, Rimska cesta. Važno! Pridite vsi! 3661

— **Avtomobilna prometna d. d. sporoča:** Cenjeno občinstvo se opozarja, da se bo vozilo na avtomobilni progi Ljubljana—Vransko od 8. septembra t. l. samo enkrat na dan, in sicer: Odhod z Vranskega ob 8. uri, prihod v Ljubljano ob 10. uri, odhod iz Ljubljane ob 14-30, prihod na Vransko ob 16-30. Navedeni avtomobili imajo zvezo na Vranskem z avtomobilom iz Celja in v Celje. Na progi Vransko—Celje vozi avtomobil dvakrat na dan po zimskem voznem redu, odhod popoldne z Vranskega torej ob 16-35. Vsled zopetnega podražanja obratnih sredstev in zvišanja državne trošarine na 20kratni iznos smo primorani zvišati vozne tarife na progi Škofja Loka—Železniki in na progi med Celjem in Vranskim za 66 odstotkov. Novi tarifi stopijo v veljavo dne 9. septembra t. l. 2665

— **Nevaren brat.** Dne 2. t. m. je prišel Jože Tehovnik iz Ladje k svojemu bratu Francu Tehovniku v Goriče. Prišel se je z bratom pripraviti, ga vrgel na tla in ga hotel pretepati, kar je zabilil sosedov fant France Sušnik. France je nato zaklenil vrata, Jože je pa pričel metati skozi odprto okno polena in večkrat brata France z njimi zadel in kričal nad njim: »Čez dva dni bom že spravlil tvojo glavo k Sv. Štefanu! (pokopališče v Sori). Med štirimi očmi se bova pogledala, pa boš fertik!« — »V ponedeljek te bom ubil!« — Orožniki iz Medvoda so hudega Jožeta Tehovnika aretirali in izročili deželnemu sodišču.

II. Ljubljanski veliki sejem

Dolenjska in štajerska vina na ljubljanskem velesejmu.

Kakor kaže, bodo združeni dolenjski in bizelski vinogradniki dosegli zaželjeni uspeh s svojim podjetjem na ljubljanskem velesejmu. Razstavljenih je baje čez 50 različnih vin iz bizelskega, videmskega, brežiškega, krškega, novomeškega, črnomalskega in metliškega (Pezdir, Bajuk, Zure) okraja. Ne moremo na-

šteti vseh vrst, omenimo pa, da so ona, ki smo jih pokušali, izvrstnega, brezhibnega okusa. Ljubljanci so se vrgli na njim priljubljani »cviček« iz krškega okraja ter na belega bizelski in zeleniki. Druge finejše in močnejše vrste, kakor traminec, rizling, rulanec, beli burgundec in veltinec, ortliber, črni burgundec točijo se večinoma v steklenicah in po kozarčkih kot pokušnja. Cene so z ozirom na velike se posebne velesajmske naklade (6 K od vsakega litra) še dokaj zmjerne. Paviljon nosi napis »Vina dolenjskih in bizelskih vinogradnikov«. Ker so ti vinogradniki pripeljali večjo množino vina s seboj, dobi interesenti lahko koj iz te kleti po zaključku sejma poljubne množine v lastnih sodih.

Najcenejše vino

Na ljubljanskem velesejmu in tudi v Ljubljani so izvrstna vina, ki jih točijo v paviljonu »Osrednje vinarske zadruge«. To zadruge je ustanovilo 100 malih posestnikov in vinogradnikov iz Dolenjske in sosednje Štajerske. Točijo pristna in zdrava vina od 48—60 K. Snovanje sličnih zadrug je zelo hvalevredno in ima velik vpliv na gospodarsko povzdigo naših vinorodnih krajev. Paviljon se nahaja na novem prostoru sejmišča proti Šiški.

»Vinaria« d. d.

V skrajnem kotičku razširjenega sejmskega prostora ima svoj paviljon »Vinaria« d. d. štajerskih vinogradnikov. »Vinaria« si je vsled izvrstne kakovosti svojih vin v steklenicah pridobila izredne sloves tudi izven naše domovine in je tudi že dosedaj dobila na sejmu precejšnje število novih odjemalcev z nemalimi naročili. Nizka cena in sloves štajerskih vin privablja k temu paviljonu vedno veliko gostov.

Paviljon g. Čučka.

Zanimiv in zelo okusno je prirejen paviljon g. Čučka iz Ptuja, ki toči prvovrstna domača vina ter slovi kot najboljša tverka šampanjca. G. Čuček se je iz čisto malih pričetkov razvil v veliko tverko, ki bo v slovenski industriji zavzemala brez dvoma eno prvih mest. Njegov šampanjec — osobito znamki »Elite« in »Diamant« — slovi po vsej državi in izven nje. Na kraljevi svatbi v Belgradu se je Čučkov šampanjec najbolj odlikoval. G. Čuček je ob prevratu prevzel staro, že od leta 1883. obstoječo Hintzejevo tverko v Ptuj, ter jo v teku nekaj let tako povzdignil, da producira na leto mesto prejšnjih 2000—3000 steklenic šampanja že do 80.000. Toda tverka je še v polnem razvoju. Tudi njegova vina v steklenicah pričajo o prvovrstnem kletarstvu. G. Čuček je od vlade kupil tudi velikansko taborišče v Strnišču, ki stoji na njegovem svetu. Tam se bo pod agilnim vodstvom g. Čučka razvila velika industrija. Že sedaj deluje tam več industrij, n. pr. Čučkova tovarna slamnatih tulcev in štukaturin ter njegova »Sliva«, tovarna sadnih konzerv.

štajerske novice.

š Dr. Korošec v Celju. Dne 24. septembra ob 9. uri popoldne ima dr. Korošec v Celju politični shod za okraja Celje in Laško.

— **»K vprašanju državnih nameščencev,«** oziora k tožadnemu članku, ki je bil priobčen v našem listu 1. septembra 1922, št. 190, smo prejeli sledeče pojasnilo: »Društvo javnih nameščencev v Celju si je nadelo nalogo, preskrbeti svoje člane za zimo s čim možno cenejšim kurivom na obroke, ker je stala takrat Nabavljajna zadruga v Celju v tem vprašanju popolnoma pasivno ob strani. Da bi se oddaja premoga na obroke omogočila, se je sklenilo zaprositi velekapital, da prisloži društvu za naklonil na pomoč. Res se je nato nabralo 18.500 K. Nadaljno pobiranje je bilo po nasvetu uradnih predstojnikov, češ, da se bodo zavzeli na merodajnih mestih za takojšnjo odpravo bede državnih uslužbencev, v odborovi seji dne 10. avgusta 1922 odloženo. Nabrani denar se pa ni razdelil med uradništvo, marveč je še danes nedotaknjen v društveni blagajni.« — V Celju, dne 2. septembra 1922. — Društvo javnih nameščencev v Celju.

š Dr. gimnazija v Mariboru. — Začetek šolskega leta. 1. Sprejemni izpiti za I. razred, dne 11. septembra od 10. do 12. ure dalje; vpisovanje za te izpite se vrši do 12. ure, s predložitvijo zadnjega šolskega izpričevala in rojstnega lista. 2. Ponavljalni izpiti dne 11. septembra od pol 9. ure dalje; vsi izpizniki se morajo javiti ob tej uri. 3. Vpisovanje dijakov od 2. do 8. razreda je dne 12. sep-

poslic: odgojo mladine! Težak, odgovornosti poln in zelo važen poklic v življenju. Ze sveti Avguštín pravi: »Ars artium educatio puerorum — umetnost vseh umetnosti je vzgoja mladinec. Kržič je bil vzgojitelj z vsem svojim srcem. Z vso vsmo se je posvetil tej svoji življenjski nalogi. Kdor svojo stanovsko dolžnost vestno izpolnjuje, ta je na pravem mestu v človeški družbi; kdor tega ne stori, je suha veja, ki bo prej ali slej v ogenj vržena. Kržič je bil vzor na polju stanovskega poklica. Vztrajnost, modrost, požrtvovalnost, so mu bile zvezde-vodnice pri izvrševanju dolžnosti. Ne dvomim, da mu je večni sodnik zato pri sodbi zaklical tolažilne besede: »Euge serve bone et fidelis — blagor ti, zvesti hlapec, ker si bil v malem zvest, te bom čez veliko postavil!«

A Kržič ni poznal samo svojih stanovskih dolžnosti. Občutil je v sebi še posebne zmožnosti; Zavedal se je posebnih vrlin. Tudi te je hotel posvetiti v blagor, procvit in napredek svojemu narodu. In v tem njegovem stremiljenju tiče njegove posebne zasluge, ki si jih je pridobil. Začel je pisateljvati. Kržič spada med najbolj plodovite slovenske pisatelje. Ne vem, kdo bi ga v tem oziru prekosil. Številno njegovih slovesstvenih del je zelo veliko.

Prvi njegovi spis je izšel v Letopisu Maticice Slovenske l. 1869 pod naslovom: »Slava in sreča kmetijstvac«. Od tiste dobe nadalje je vsako leto objavil več spisov.

Marljivo je sodeloval pri Zgodnji Danici, pri Slovenski Matici, koje jako vnet odbornik je bil mnogo let, v Katoliški družbi za Kranjsko, posebno marljivo v Slovenskih večernicah, v Drobtnicah in Voditelju. Njegovih člankov, razprav, razlaganj, krajsih in daljših povesti je uprav nebroj.

L. 1878 je izdal knjigo »Izgledi bogoljubnih otrok iz vseh časov krščanstva« v treh knjigah, leta 1878 »Osmoro blagrov ali dolga pridiga za kratkočasno življenje«.

L. 1887 je začel izdajati mladinski list »Angelček«, ki se je v širših krogih tako priljubil. L. 1888 je začel izdajati zbirko »Krščanski Detoljub«, ki je bil nad 48.000 izvodov razširjen med ljudstvom. L. 1894 je prevzel uredništvo »Vrtca«, ki je poln zlatih zrn iz njegovega delovanja. L. 1884 je začel izdajati »Duhovnega Pastirja«, kojega je urejeval do l. 1896. Je zelo bogata zakladnica slovenskega cerkvenega govornišstva. Kržič ima sam v njem nad 300 govorov in premišljevanj. L. 1904. je izdal učno knjigo »Zgodovina sv. katoliške Cerkve az srednje šole«, ki kaže, da je bil v cerkveni zgodovini vrl strokovnjak.

Obseg njegovih spisov je tako ogromen, da se moramo naravnost čuditi, kje je poleg svojih stanovskih dolžnosti toliko časa našel, da jih je dovršil.

Vsebinsa njegovih spisov je raznovrstna. Večinoma so njegovi spisi vzgojeslovni ali pa govorniški. A dične so tudi njegove pripovedi, mikavni in zabavni njegovi

igrokazi. Vsebinsa je povsod strogo pravstvena, vzvišena, jedro zdravo, prožeto čistega krščanskega duha, kajti Kržič je bil apostolsko prožet duhovnik, idealen delavec v vinogradu Gospodovem.

In namen Kržičevih spisov? Plemenit, nesebičen, hrepeneč le po pravi, za čas in za večnost osrečevalni naobrazbi predvsem slovenske mladine. Nesmrtni naš pesnik Gregorčič je dal svojemu prijatelju nujen opomin z besedami:

U srca ljubljenih rojakov
Sej seme plemenitih rož,
Da bomo narod poštenjakov,
Da bomo narod vrlih mož!

Kržič, čuj me v grobne globočine! Ako kdo med slovenskimi pisatelji — Ti si imel te besede za temeljno načelo v svojem delovanju!

Slava Ti!

Ako marljivo proučujemo in čitamo Kržičeva dela, potem si izklešemo v duhu njegovo osebo, njegov značaj se razvije pred našimi očmi. Poleg njegovih del strimim jaz nad le-tem njegovim bisernim značajem. Dva bisera, dve lastnosti njegovi izluščimo iz njegovega značaja. Prva je njegova marljivost, delavnost. Brez čudovite marljivosti ne bi bilo Kržiču mogoče, toliko del ustvariti. O ti zlata čednost! Da bi te gojila vsa slovenska mladina! v bodočnosti. Le v vstrajni marljivosti bo Brez neutrujene delavnosti ni za nas sreče

v bodočnosti. Le v vtrajni marljivosti bomo dosegli svoj blagostan.

Rimski vojskovodje so svojim vojsčakom večkrat dali za dnevno parolo edino besedo: Laboremus — delajmo! Ti vrli Kržič, Ti dragi naš Slomšek na vzgojeslovnem polju, Ti si bil poslušen vojskač onih vojskovodij! Delo je bilo Tvoje veselje, Tvoja čast, Tvoj ponos!

Druga lastnost je bila Kržičeva dobrotljivost, milosrčnost. Bil je dolgo let podpredsednik Katol. društva rokodelskih pomočnikov. Bil je predsednik dijaške in ljudske kuhinje. Tak predsednik mora poznati samo eno povelje, Gregorčičeve besede namreč:

Odpri roke, odpri srce,
Otiraj bližnjemu solze!

Osnova! je »Pripraviški Dom« z velikim naporom. Kržič je tu povsod odpiral radodarno roko in srce.

Je-li čudo, da je bil Kržič obče priljubljen! Bil je odlikovan od cerkvene in svetne oblasti. Imel je nebroj iskrenih prijateljev in častilcev. Užal jih je samo enkrat: Ko se je od njih poslovil v dolgo večnost.

Dragi naš g. kanonik Kržič! Počivaj sladko v slovenski zemlji! Tvoj spomin bo živel trajno po vsej domovini.

Kot vidni znak hvaležnega spomina na Tebe bodi Ti ta-le kameniti spomenik! Naj oznanjuje Tvojo čast v daljni budočnosti! Mi pa kličemo iz srčnih globočin:

Slava Antonu Kržiču! Slava!

tombra. 4. Otvoritev božja služba je dne 14. septembra ob 9. uri; takoj nato upravna ureditev vseh razredov. Rodni pouk se prične dne 15. septembra ob 8. uri. Podrobnosti so razvidne iz oglasa v gimnazijskem poslopiju.

Ljubljanske novice.

Ij Proforski kongres v Ljubljani se bo vršil od 7.—9. t. m. v sredo dne 6. t. m. ob 20 pa prijateljski sestanek v restavraciji »Zvezda«, na katerega odbor sekcije Ljubljana vladno vabi vse člane. V četrtek 7. t. m. od 8.—11. bo občni zbor prof. društva — sekcija Ljubljana v Kazini I. nadstropje, ob 11 otvoritev kongresa istotam, ob 15 nadaljevanje. V petek nadaljevanje kongresa, ob 20 banket v Narodnem domu. Sobota je določena za izlete.

Ij Proforski kongres. Danes ob 14.21 pridejo na glavni kolodvor srbski in hrvaški profesorji. Odbor sekcije Ljubljana vladno vabi vse članice in člane, da se polnoštevilno udeležijo sprejema.

Ij Začasna delavska zbornica za Slovenijo v Ljubljani posluje od 2. avgusta dalje v provizorični zgradbi na vogalu Dunajske ceste in ceste na južno železnico.

Ij Umrli so v Ljubljani: Marjana Perikle, tob. delavka v p., 74 let. — Karel Zgajnar, delavčev sin, 16 mesecev. — Ivan Kozjek, čevljarški mojster, 24 let. — Marjan Pančur, rejec, 1 mesec. — Franciška Zmrzlikar, posestnikova žena, 52 let. — Marijeta Lesjak, dninarica, 45 let. — Boža Pajk, hči trg. sotrudnika, 4 mesece. — Alojzij Prešeren, vratar v p., 74 let. — Fran Kalan, posestnik 29 let. — Alojzij Černe, bivši pekar, 60 let. — Alojzij Zupanec, rejec, 14 mesecev. — Josip Furek, pomožni delavec, 45 let.

Ij Drago šetanje po Lattermannovem drevoredu. Po Lattermannovem drevoredu smo Ljubljanci navajeni, da hodimo zastoj. Zdaj so pa del drevoreda priklopili velesojmu. Kdor gre podnevi na velesojem, sme za svojo vstopnino iti povsod. Nekoliko pred šesto uro pa zapro vse dohode, kateri vodijo s sejmišča na zabavališče in obiskovalci morajo skozi glavni vhod iti s sejma in iti tja do Koslerjevega vrta, kjer je ob 6. uri zvečer naprej vhod na zabavališče, in moraš, če nimaš permanentne vstopnice, plačati 5 Din vstopnine. Tisti sejmarji, ki so pa toliko prebrisani, da so pred zatvoritvijo velikega sejma že na zabavališču, lahko ostanejo tam do policijske

ure, katere dobrote se jih je že več stotin poslužilo. Ljubljanci pa po svoji stari navadi zabavljajo: »No, po Lattermannovem drevoredu smo se včasih izprehajali zastoj, zdaj moramo pa plačati za to dvajset kron!«

Ij Ščipalnik je bil najden včeraj v bližini uršulinske cerkve. Dobi se v upravnistvu »Slovenca«.

Ij Napad v Lattermannovem drevoredu. V nedeljo ob pol dveh jutraj je šel gospod Anton Jelenc iz Tržiča po Gospodarski cesti z velesojem v mesto. Nepričakovano je priskočil k njemu v vojaško obleko oblečen mož, ki je Jelencu iztrgal zlato uro. Jelenc, ki je močan kakor lev in spreten kakor veriverica, je pograbil možovo roko, jo zvil, iztrgal napadalcu svojo uro in mu, ker je tudi v »boksanju« izurjen, prisilil dva krepka udarca v obraz ter nato mirno odšel v mesto.

Ij Letno gledališče Ljubljanskega velesojma »Deveta deželica« (na vrtu hotela Tivoli). V tem gledališču, ki si je pridobilo lep sloves, se vrše od danes naprej predstave s novim programom. V službu slabega vremena se vrše predstave v dvorani hotela Tivoli.

Ij Policijska kronika. Varnostno službo na velikem sejmu vodi okrajni policijski nadzornik Toplikar, ki jo je vodil tudi lani, kar se že pozna, ker so njegovi organi aretirali v torek jutraj zopet dva silno nevarna žeparja, ki sta, kakor sta pozneje povedala, prišla v Ljubljano, da posetita velesojem. Po svojih zapnikih informiran je tujim žepom silno nevarnima ptičkoma pripravil najuljudnejši sprejem. Ko sta prišla na velesojem, so ju že pozdravili detektivi in ju uljudno spremili na policijsko direkcijo. Oba prijeta žeparja sta brezposelna natakarija, l. 1891. v Zagrebu rojeni Ignacij Franz, kateri je bil zaradi tatvin že nešteto krat predkaznovan; drugi prijeli žepar je silno nevarni zločinec, l. 1891. v Krškem rojeni Ivan Kunstelj, katerega prvi poklic je žepar in kockar; zaradi tatvin, vlačuganja in prepovedanih iger je bil že mnogo krat predkaznovan. Letos spomladi so ga orožniki v Zagrebu aretirali in jim je ušel, ko so ga eskortirali. — Na Kodelovem sta bili baronu Codelliju ukradeni dve vozni plahiti, vredni 4000 K. — Mikličevemu hlapcu Francu Petacu v Kolodvorski ulici je bilo ukradeno obleke v vrednosti 5500 K. Verovskovemu hlapcu Alojziju šterku so bili ukradeni črevlji vredni 600 K. učitelju Ivanu Malnariču je bilo ukradeno obleke v vrednosti 4000 K in poštenemu nadkontrolorju Francu Legatu je bil pri Slepem Janezu ukraden 800 K vreden

dežni plašč. — Neznani žepar je ukradel slugi Ljudoviku Fortunu denarnico, v kateri je imel 800 K denarja.

Gospodarstvo.

Tipanje.

Na današnji zagrebški borzi so padle vse tuje devize in valute. Tako dolar, ki se je še v ponedeljek predpoldne plačeval po 360 K, je danes padel na 300 K in še nižje, lira na krog 14, švicarski frank na krog 60, francoski frank na nekaj čez 24 itd.

Vzrok tega padca tujih valut na naši borzi je iskati v prepovedi arbitraže, v ustavitvi izdajanja odobrenj trgovcem za pol meseca in v dejstvu, da smo dobili baje del dolarskega posojila.

Naša krona notira danes v Curihi 1.45. Torej so vsi tečaji na zagrebški borzi pod curiško pariteto.

Napoveduje se nam zopet nova devizna naredba. Radovedni smo, kakšna bo zopet ta devizna naredba in v koliko bo imela praktičnega smisla in v svrhu izboljšanja naše valute.

Zopet imamo novo tipanje in kolebanje našega finančnega ministrstva, kot se kaže, navadno v obupu. Radi bi vedeli, koliko časa bo trajalo to padanje tujih plačilnih sredstev. Skeptiki smo tozadevno in veseli bi bili, če bi bil naš skepticizem danes brez podlage.

g Žitni trg. Cene žitu na novosadski produktni borzi so bile sledeče: pšenica 17.80 K do 18.00 K, ječmen 15.80 K, oves 13.20 K, pšenčina moka (št. 0) 25.80 K.

g Dobava sena. Producerski gospodarske zadruge, trgovci, dobavljači in podjetniki se pozivljajo, da stavijo pismene ali ustne ponudbe za prodajo sena garnizijam Dravske divizijske oblasti. Ponudbe se sprejemajo vsak dan osebno ali po pošti od vseh ponudnikov in se bodo dne 12. septembra t. l. zaključevale pogodbe pri intendanturi Komande Dravske divizijske oblasti v Ljubljani (vojašnica vojvode Mišiča), pri komandi vojnega okruha v Mariboru in Celju ter pri komandi mesta v Slov. Bistrici. Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani, pogoji pa pri omenjenih vojaških uradih interesentom na vpogled.

BORZA.

Zagreb, 5. septembra. Devize: Budimpešta 1560—1700, Berlin 25, Italija 1400—1420, London 1428—1436, New York 320, Pariz 2488, Praga 1080, Dunaj 4100, Curih 6040—6080. — Valute: ogrske krone 1700, dolarji 292—304, Curih, 5. septembra. Devize: Budimpešta 0.22, Berlin 0.36%, Italija 2285, London 2349, New York 52625, Pariz 4085, Praga 1860, Dunaj 0.00%, Sofija 3, Zagreb 1.45, Varšava 0.06%, Holandska 205, Kopenhagen 113. — Valute: n. a. K 0.007%.

Prosveta.

pr »Goriška Matica« v Gorici izda za l. 1923 sledeče knjige: 1. Kolar: 2. Zabavna knjižica, III. zvezek; 3. Sirahova knjiga. — Kolar bo bogat z vsebino in s slikami. Poleg zanimivega berila mu bo pridelana posebna priloga zemljevida cele Julijske krajine v slovenskem jeziku, katero je narisal priznan slovenski risar. Takega narisa Sloveni v novi domovini še nimamo. Vsakdo bo ta uari lahko vzel iz Kolarja in ga razobesil na steno. — Zabavno knjižico je priredil pisatelj in pesnik Dr. Al. Gradnik. Gradivo je vzel to pot iz hrvaških virov in prevedel na slovenski jezik najlepše hrvaške povesti Senoe in drugih pisateljev. Krasne povesti so n. pr. Angel, Na obisku, Pruski kralj itd., ter srce pretresujoča Zrinjski in Frankopan na morišču. — Sirahove bukve je priredil prof. dr. Andr. Pavlica. Po tej bogati knjigi bo naše ljudstvo prav rado seglo. V njej najde krasne nauke za modro in vzorno življenje. Knjiga je neizmerne važnosti posebno za današnji svet, ki hrepi vedno bolj po slabem, a prezira in zanemara, kar je resnično dobro. — Letošnje knjige so posvečene dobrodelnosti. Ze naslov na platnici Kolarja nas navaja v dobrodelnost s podobo sv. Vincencija Pavelskega, ki drži v naročju siroto brez staršev. Tako preveva vse Matične knjige duh dobrodelnosti do bližnjega, ki je v potrebi. — Naročnina za vse tri knjige znaša za Jugoslavijo 20 dinarjev. To je izredno nizka cena, katero zamore vsikdo.

— Prejeli smo: Izdavačka knjižara Fratelli Treves, Milano, štampala je delo Dr. Antonija Filipiča La Jugoslavia Economica sa predgovorom Senatora Luigi Einaudija i jednom saobračajnom i rudarskom geografskom kartom. Auktor u kratkim potezima iznaša istoriju Jugoslavije i prikazuje geografski smeštaj. U drugom poglavju prikazuje posledice predratne političke podelje kod pojedinih jugoslavenskih pokrajina, a u trećem proizvodnju, i to poljoprivredu, stočarstvo, šumarstvo i rudno blago. U četvrtom poglavju iznešena je jugoslovenska spoljna trgovina od obrazovanja Države do danas prama službenim podacima. Poslednje poglavje daje tačnu sliku današnjih komunikacijskih sredstava i projekata potrebnih trasa sa izlazom na Jadran. Delo ima 300 stranica.

Služkinja za vsa hišna dela dobi mesto pri mali katoliški rodbini v Belgradu. Plača zelo dobra. — Predstaviti se je dopoldne od 8. do 10. v Ljubljani, Bleiweisova cesta 21, prtl.

Potrži žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretužno vest, da je naš preljubljeni, dobri brat in stric, gospod

JOSIP MILAVEC
polkovnik v pokoju

danes ob pol 5. jutraj, previden s svetotajstvi za umirajoče, po daljši mučni bolezni preminul. Pogreb predragoga pokojnika se bo vršil v četrtek, 7. t. m. ob 3. pop. iz civilne drž. bolnice k Sv. Križu. — Sv. maša zadušnica se bo brala v soboto, 9. t. m. ob 8. jutraj v župni cerkvi Marijinega Oznanenja.

Ljubljana, 5. sept. 1922.
ZALUJOČI OSTALI.

Izgubil se je 1. septembra na poti od Radomelj do Most dežni plašč in zelena volnata ženska jopica. Pošten najditelj naj proti dobri nagradi sporoči Antonu Pavlin, p. Naklo pri Kranju. 3655

Med. univ.

dr. Matija Ambrožič
SPECIJALIST
ZA OTROŠKO ZDRAVSTVO

ord. ob delavnikih od 1/3.—1/4. pop.
LJUBLJANA, GRADIŠČE 9, I. NADSTR.

Pekovskega učenca

z dežele sprejemem v pouk. Starost od 14 let naprej. Hrana, stanovanje in pranje v hiši. — Karol BELE, pekovski mojster, p. Vič, Rožna dolina 169. 3650

Vdova navajena gospodinjstva in hišnih opravil, z 9 letno hčerko, želi mesta takoj. — A. OSTERMAN, Ljubljana, Kongresni trg št. 16, II. nadstropje. 3639

Knjigovodkinjo

z večletno prakso sprejme pod ugodnimi pogoji večja, dobro vplejana lesna trgovina. — Ponudbe s prepisi izpričeval, zahtevki plače, navedbo referenc in čas nastopa službe, je poslati na upravo lista pod: Lesna trgovina št. 3506.

Sprejemem dva izvežbana, strojna mizarska pomočnika.

Plača po dogovoru. Hrana in stanovanje v hiši. — Andrej Kregar, strojno mizarsvo, Št. Vid nad Ljubljano.

Dr. BOGDAN NOVAK

zdravnik, bakteriolog in specialist za infekcijske bolezni

ordinira od 11. do 12. ure dop. in od 1. do 4. ure pop., Kersnikova ulica (Nova ulica) št. 5, I. nadstr.

Bolniško-strežniških služb

k bolnim ali bolehnim osebam, katere so v privatni svoji oskrbi, iščeta dve bivši bolniški strežnici, izvežbane moči. Vpraša se Strokovna zveza, Stari trg št. 2/1.

**Položimo dar
slepim na oltar!**

Podporno društvo slepih v Ljubljani,
Wolfova ulica št. 12.

Iščem izurjenega, starejšega
POMOČNIKA

! steklarske in porcelanske stroke ! s takojšnjim nastopom. Ponudbe s pričevali in naznaki zahtevka poslati na: LAVOSLAV FLESCHE, Vinkovci.

URADNICA in DIJAK

iščeta mesečno SOBO. —

Cenjene ponudbe pod »Brat in sestra« na upravništvo »Slovenca«. 3632

Doktor prava

z daljšo sodno prakso

išče mesta v odvetniški pisarni. — Ponudbe na upravo »SLOVENCA« pod številko 3647.

Naslovi dobrih in zanesljivih stanovanj za dijake
in DIJAKINJE se dobijo pri g. LIKAR, Poljanska cesta 87, vila »Bergman«.

Iščemo:

dobro trgovsko naobraženega

lesnega manipulant

Ponudbe je poslati pod šifro: »MANIPULANT« na anončno družbo Aloma Company, Ljubljana, Kongresni trg 3.

SUKNO

za promenadne in športne obleke v bogati izbiri

A. & E. SKABERNE
Ljubljana, Mestni trg 10.

Lastni izdelek!

F. in J. Goričar, Ljubljana
Sv. Petra cesta 29

priporoča veliko zalogo volnenih jopic, različnih damskih bluz, predpasnikov, perila za gospode in dame po konkurenčnih cenah.

Lastni izdelek!

Prijatelji glasbe!

Prodajam PIANOLO (samoigralni stroj) na glasovir, in sto kosov NOT od najboljših skladateljev, samo za 20.000 din. Le resnim kupcem v pogled vsak dan od 10.—15. ure pri tvrdki G. F. Juršek v Ljubljani, Wolfova ulica 12. 3660

**Tovorni
auto**

3 1/2 tone
2 toni
1 1/2 tone

Garaža Gorec

Vegova ulica 8
Ljubljana.

Pile in rašpe

prenavlja in popravlja hitro, solidno in po zelo ugodnih cenah

I. kranjska pilarna

Ljubljana, Sv. Martinova cesta 8.

Naprodaj je enonadstropna hiša na vsakega obrtnika. Stanovanje takoj prosto. — Naslov se izve v upravništvo »Slovenca« pod številko 3645.

Insertirajte v »Slovenca«!

Kupimo 200—300 tekočih metrov

! poljske železnice !

s tremi ali štirimi VOZIČKI (2 Plateau, 2 Muldekipp). Ponudbo na: »JUGOSLOVANSKO INDUSTRIJO OLJA in BARV«, Dol pri Ljubljani.

Potrži globoke žalosti naznanjamo vsem, sorodnikom, prijateljem in znancem da je Vsemogočni poklical k sebi našo predobro mamico

Marijo Markež roj. Zima

po kratki in mukepolni bolezni v ponedeljek 4. t. m. ob 6. uri zvečer. Pogreb nepozabne blagopokojnice se vrši v četrtek, dne 7. septembra ob 8. uri jutraj.

Sv. maše se bodo brale na Jesenicah in v zavodu sv. Stanislava.

Na Jesenicah, 5. septembra 1922.

Josip Markež,
soprog.

Alojzij, Valentin, Jožko in France,
sinovi.

Minka omož. Klinar,
hči.

Marija roj. Rekar,
sinaha.

Blaž Klinar,
zet.

in
vnuki.

Kdo posodi?

30.000 dinarjev

vojnemu invalidu na dobro idočo novo trgovino na deželi na prometnem kraju? Ker nujno potrebujem denarno pomoč, sprejem s tem kapitalom tudi družabništvo za dobo več let po dogovoru ali na posojilo s 16 odstotnimi mesečnimi obrestmi in sicer na varstvo trgovine. — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Sigurnost«.

Kupim velik otroški voziček

Ponudbe: Vrhovčeva ulica št. 14.

Več vagonov dobrega
Konjskega prešane sena
ima za prodati Fr. Mastnak, št. Jurij, j. ž.

**Proda se »Grazer«
Dieselmotor 70 HP**
VOJNOVIČ & CIE, LJUBLJANA

JOSIP KREGAR

oblastveno preizkušeni mestni tesarški mojster
LJUBLJANA Cesta na Kodeljevo št. 2 LJUBLJANA

izvršuje vsa v njegovo stroko spadajoča dela in sicer vodne in nadtalne stavbe ter umetno tesarstvo. Prevzemam po danih kakor tudi lastnih načrtih zgradbo mostov, jezov, hiš, vil, ter razne gospodarske in industrijske stavbe, stolpne strehe, kupole in cerkvena ostrešja, balkone, vrtno utice, verande, ter razna druga vrtna arhitektonična dela. Stopnice, dekorativne stropove, ter dekor. stenske opaže.

Priporoča se
**izdelovalnica
perila, bluz in
predpasnikov.**

A. KASTREVC & Co.
LJUBLJANA,
Dunajska cesta št. 17.

Šampanjec in vino v steklenicah
tvrde
Clotar Bouvier
v Gornji Radgoni.

Tvrdba je zastopana na velesejmu
v paviljonu „G“ in v paviljonu
na veseličnem prostoru velesejma.

Josip Stadler

Tovarna stolov in lesnih izdelkov
Ljubljana, Sodna ulica št. 11.

Telefon interurb. št. 461

Paviljon F št. 145.

Največja zaloga
klavirjev in pianinov Ljubljana,
J. HUBAD roj. DOLENC, Hilšerjeva 5
priporoča za nakup najboljše inštrumente izvrstnih tovarn po
najsolidnejših nizkih cenah.
Paviljon K 486.

Najstarejša sedlarska delavnica

Jos. Köhler

Ljubljana, Dunajska cesta št. 19
priporoča izdelane konjske opreme
ter vse sedlarske potrebščine
Delo solidno Cene zmerne

Ludovik Šef, Maribor, tovarniška zaloga papirja
in lepenke
Vsak trgovec s papirjem. Vsaka tiskarna. Vsak knjigovez.
mora v svojem lastnem interesu spoznati
„PAPIRŠEFA“
Obiščite ga v njegovem lastnem paviljonu desno pri
glavnem vhodu.

Teharska lesna industrija

Teharje, pošta in žel. postaja šore pri Celju priporoča

stole in lesne izdelke.

Blago solidno, cene zmerne. Velesejem paviljon E št. 80.

Pletene jopice

rokavice, nogavice

po najnižjih cenah pri

A. Šinković nasl. K. Soss
Ljubljana, Mestni trg št. 19.

Priporoča se tvrdka

A. Sušnik

trgovina Z železnino

LJUBLJANA, Zaloška cesta 21

Na paviljon F št. 152

se opozarja slavno občinstvo. Razstav-
ljeni so razni novi modeli, otroški vo-
zički, dvokolesa, motorji, šivalni stroji,
vsakovrstni deli in pneumatika. Cene
nizke. Ce- »Tribuna« tovarna za
iki franko. »Tribuna« dvokolesa
n otroške vozičke, Ljubljana, Karlovska
cesta št. 4, Zvonarska ulica št. 1.

Mala vodna sila

z mlinsko pravico in starim
mlinskim poslopiem na Kranj-
skem, se da jako poceni v
najem. — Naslov pri uprav-
»Slovenca« pod št. 3258.

**Hotel-restavracija
Bellevue**

Prvovrstno vino, dobra kuhinja

Klavr

Klavr

STORA d. z. o. z.

Št. Vid nad Ljubljano,
Jugoslavija

Tvornica zastorov

Stores, bonnesfemmes od pre-
proste do najfinejše vrste
Vezena pregrinjala

Zavese za hotele in ka-
varne. — Gledališke portij-
jere. Posebni oddelek za
fine ročne čipke.

Prodaja se le engros!

IVAN BRICELJ

MESTNI STAVBENIK
LJUBLJANA

Telefon 527. Slomškova ulica 19.

IZVRŠUJE NOVE ZGRADBE IN
POPRAVILA VSEH VRST, NA-
ČRTE TER PRORAČUNE.

DELO NAJSOLIDNEJE!**Teodor Korn**

Ljubljana, Poljanska cesta 8.

se priporoča cenj. občinstvu
za izvrševanje vsakovrstnih kle-
parskih in vodovodnih inštala-
cijskih del ter za pokrivanje
streh. Vsa stavbinska in klepar-
ska dela v priznani solidni iz-
vršitvi. — Proračuni brezplačno
in poštne prosto. — Popravila
točno in po najnižji ceni. Ploče-
vinasta ambalaža kakor kante
za firnež, olje, bencin, doze za
barve, kandide in konzerve.

Papir na debelo! Tvarniška zaloga!**„LIPA MILL“**

konfekcijski papir, kuverte in vse vrste
drugega papirja, papir za pakovanje itd.
Cigaretni papir: Abadie, Club, Samum, Golub
A. LAMPRET, Paviljon E 30
Ljubljana, Krekov trg št. 10.

**Tvornica pohištva
Andrej Kregar**

Št. Vid nad Ljubljano (Slovenija)

Priporoča svojo zalogo pohištva v vseh
modernih slogih. — — — Prevzame vsa
staubena mizarska dela: okna, vrata,
portale i. t. d. in izvršuje po naročilu.

Avtomobili **„FIAT“** Avtomobili

O. Žužek, zastopstvo in zaloga avtomobilov, mo-
torjev, pneumatike, in drugih potrebščin.
Ljubljana, Sodna ulica 11.

Telefon interurb. 461

Paviljon F št. 151.

Najzanimivejše

Ljubljanskega velesejma bode brez dvoma
oddelek št. F 123—124

trgovskega paviljona in razstavišča. Vse najpraktičnejše, naj-
lepše in najboljše, kar je svetovna tehnika v stroki

Šivalnih strojev

dosedaj iznašla in preiskusila,
razstavi svetovna tvrdka

**Singer - šivalni stroji
Bourne & Co.**

v svojih paviljonih. Na ogled najmodernejše šivalne stroje bo
gonila električna sila
kar prihrani čas in denar.

To ni življensko vprašanje samo tvornic, marveč velja dandanes
prihranitev časa in denarja posebno za rodbine.

Obisk

teh paviljonov Vam bo donesel več koristi in zabave kot vse
senzacionalne kino-predstave!

Fran Ravnikar

mestni tesarški mojster

Ljubljana, Linhartova ulica št. 25.

Telefon št. 415 — Poštno-čkovni račun 11.428

izvršuje vsa v njegovo stroko spadajoča dela in sicer vodno in
nadtalno ter umetno tesarstvo.

Parna žaga in strojne delavnice.

Prevzemam po danih. kakor tudi lastnih načrtih zgradbo mostov,
jezov, hiš, vil ter razne gospodarske in industrijske stavbe,
stolpne strehe, kupole in cerkvena ostrešja, balkone, vrtno ulice,
verande ter razna druga vrtna arhitektonična dela. Stopnice
dekorativne stropove ter dekorativne stenske opaže. Za razne
industrijske stavbe opozarjam zlasti na moje patentirane nosilce
za večje proste raspetine od 12—15 m.

:: Razstava v paviljonu za stavbeno stroko in lesno industrijo ::

»KORANIT«

ASBESTNI ŠKRILJ. — TO-
VARNA KARLOVAC. —
NAJBOLJŠA STREHA, NAJ-
BOLJ TRPEŽNA, NAJCENEJ-
ŠA. — POJASNILA DAJE:
F. HOČEVAR, ŽIROVNICA,
GORENJSKO. 3512

„Minimax“

ročni gasilni aparat. — Generalno za-
stopstvo za Slovenijo: BELUSIČ, Ljub-
ljana, Resljeva cesta št. 3. 3556

OFICIJELNI SPEDITERJI „LJUBLJANSKEGA VELIKEGA SEMNJA“

„BALKAN“ D. D. ZA MEDNARODNE TRANSPORTE

Brzovjavni naslov: »Spedbalkan«.
Centrala: Ljubljana, Dunajska cesta 33.
Podružnice: Beograd z ekspozituro Caribrod-
Maribor-Zagreb-Rakek-Jesenice.
Afilirana podjetja: »Balkan«, Ges. m. b. H.,
Wien III., Strohgate 24. — »Balkan«, S.
A., Trieste, Riva Grumula 14.

Zastopstva: Fr. Mayer's Sohn, Hamburg —
A. Welti-Furrer A. G., Zürich — Lem-
mel & Schramm, Frankfurt a/M — W. A.
J. Tilleray & Co. Ltd., London — in vse
podružnice teh tvrdk ter zastopstva z in-
tereso skupnostjo na Češkem, Poljskem,
v Madžarski, Italiji, Franciji, Romuniji in
Sev. Ameriki.

Lastno carinsko posredništvo. — Tarifni oddelek. — Zbirni promet. — Mednarodne selitve pohištva. — Javna in
carinska skladišča. — Največje in najboljše organizirano domače spedijsko podjetje v Jugoslaviji.

Priporoča se

Franjo Cvilak, Slov. Bistrica

prečastiti duhovščini in vsem naročnikom, da si
ogledate našo stojnico

na Pokrajinski obrtni razstavi v Mariboru
objekt A, oddelek II., stojnica št. 14.

Priporočamo v nakup vse v našo stroko spadajoče
predmete kakor voščene sveče, svitke, v najboljši
kakovosti in fini izdelavi.

Strojno, cilindrsko in plinovo olje,
bencin, petrolej, parafin, tovarno mast
ter tehniško-industrijske potrebščine.

A. Lampret

Reprezentanca Standard Oil Company of New York
Ljubljana, Krekov trg št. 10 Telefon 247
Paviljon E 30

V PARADIŽU

sta bila brez obleke

Adam in Eva.

sedaj tega ni treba, ker se dobe
vsakovrsne

obleke za gospode
dame in otroke
v trgovini

O. Bernatovič

Ljubljana, Mestni trg 5-6.

Specijalna trgovina s čevlji za
dame, gospode in deč

I. BLAS

LJUBLJANA, Pod Trančo št. 1

priporoča svojo bogato zalogo najfineje obutve.

M. Kuštrin

tehniško in elektrotehn. podjetje
Ljubljana, Rimska cesta 2

Brzovjavke: Kuštrin, Ljubljana. Telef. 588.

Zaloga

polnogumijastih obročev

trvdke WALTER MARTINY za tovarne avtomobile,
hidravli. stiskalnica za montiranje istih v centrali,
pneumatike in avtomob. potrebščine, elektrotehn. žice
ter tehniških in elektrotehniških predmetov vseh vrst.

PODRUŽNICE: Ljubljana, Dunajska cesta 20, telefon 470,
Maribor, Jurčič ul. 9 tel. 133, Beograd, Knez Mihajl. ul. 1.

Ajour ŠIVALNI STROJ

je poceni naprodaj. — Kje, pove uprav-
ništvo »Slovenca« pod št. 3634.

KROMPIR in ZELJE
kupim v vsaki množini. —
Ponudbe z označbo cene na
NOVAK, Maksimirska 64,
ZAGREB. Telefon 20-60.

IGN. ŽARGI

„pri nizki cen“

Ljubljana,

Sv. Petra cesta 3.

Trgovina z drobnim, pletenim
in modnim blagom ter raznim
perilom in kravatami
NA DEBELO IN NA DROBNO
POTREBŠČINE
ZA KROJACE IN ŠIVILJE.

JUGO-AVTO

družba z o. z. Ljubljana

Telefon št. 547.

Začasno: Poljanska cesta 3, po 1. X. 1922: Dunajska cesta 36.

Trgovina z avtomobili, motorji, kolesi, pneumatiko, benci-
nom, oljem in sest. deli, meh. delavnica, avtotaksa, garaže.

Zastopstvo tvrdk:

Avtomobili:

„Steyr“
österreichische
Waffenfabriks
Gesellschaft
Wien.

Motocikli, bicikli:

B. S. A. Cycles-Limited
Birmingham
Great-Britain.

+++

Pneumatika:

Michelin & Cie.
Manufacture de
Caoutchouc Cler-
mont-Ferrand
France.

Paviljon na prostoru novega sejmišča pp. 565.

Uvoz in prodaja raznovrstnega
inozemskega manufakt. blaga.

A. & E. Skaberné

Ljubljana, Mestni trg.

Posebni oddelek za pletenine,
trikotajo in perilo.

Štedilnike na premog

najpriprostejše kakor tudi najfinejše izdelave, štedilnike na plin, kopalne
peč, razne priprave za pogrevanje vode,

štedilnike na premog, plin in paro

za največje kuhinje priporoča

FRIED. SIEMENS

patentirani kurilni in kuhalni aparati, družba z o. z.,
Ljubljana, Nova palača Kreditne banke.

Zastopana na velesejmu paviljon J, stojnica 425.

Prvovrstne kvalitete!

Najodličnejše reference!

GOSPODARSKA ZVEZA

IMPORT - EKSPORT

LJUBLJANA

LASTNI PAVILJON NA LJUBLJANSKEM VELIKEM SEJMU.

Tovarna kemičnih izdelkov v Hrastniku.

Oddelek I. Kemikalije.

Kristalna soda
Glauberjeva sol kalc.
Glauberjeva sol krist.
Gorka sol prosta
Lug za pranje perila
Natrijev solitar
Kalijev solitar
Zelena galica
Koščeni superfosfat 18/20%
Rudni superfosfat 15%
Žgano apno
Zveplena kislina 66° Bē
" " 60° Bē
" " za akumulatorje 66° Bē
" " za akumulatorje 22° Bē
Solna kislina 18/20° Bē
Azotna (dušikova) kislina 36° Bē

Pompejansko rdeče 29
Angeljsko " EL
" " DD
Zelezo " D
" " B

Oddelek III. Pisane barve.

Stenska modra D
" " H
" zelena 25a
" " 50a
" " 75a
" " D (modrikasta)
Vinsko rdeča " extra
Črna T
Žolta C
" T

Oddelek IV. Mastila.

Oddelek V.

Kemično-tehniški izdelki.

Neosan, Neosol, Neofarm Admirabel itd.

Oddelek VI.

Mila in kozmetika.

Oddelek II.

Zelezo-oksidsne barve.

Pompejansko rdeče 694 E
" " 339 F
" " 9 H
" " 39
" " 39 a
" " 29 a

Andrej Černe

Ljubljana :: stavbno podjetje
Linhartova ulica 9 Sv. Petra cesta 23

Izvršuje vsa v to stroko spadajoča dela najceneje in najsolidnejše. — Izgotavlja načrte, od najpreprostejših do najbojatejših izvršbe

Prospekti
na razpolago

Paviljon I

LOKOMOBILFISCHER Bratje Fischer

strojna tovarna Zagreb-Wien

razstavijo na Ljubljanskem velesejmu sledeče nove in garantirano popravljene lokomobile, in sicer:

Stacionarne vročeparne lokomobile Verbund

Wolf 1916 TK 3 38/57 P. S.
Lanz 1921 NTC 4 170/235 P. S.

Prevozne vročeparne lokomobile na visoki pritisk

Wolf 1917 AHF 4 26/48 P. S.
" 1921 AHF 7 53/90 P. S.

Stacionarne vročeparne lokomobile na visoki pritisk

Wolf 1907 PH3 20/32 P. S.
" 1906 PH4 22/36 P. S.
" 1921 AHF8 70/110 P. S.
" 1921 EH6 54/75 P. S.
Lanz 1905 HEG24 24/34 P. S.
" 1921 GQ 26/42 P. S.
" 1921 GT 38/57 P. S.
" 1921 GV 60/90 P. S.
" 1919 GU 48/70 P. S.
Lanz 1904 ZK 35/62 P. S.
" 1921 AU 40/65 P. S.
" 1921 AV 50/83 P. S.

Prevozne nasičenoparne lokomobile na visoki pritisk

Lanz 1917 LOS 17/28 P. S.
" 1921 AWS 65/96 P. S.

Zastopnika: STEBI in TUJEČ, LJUBLJANA, Resljeva cesta 4.

Weissbacher

lesnoindustrijska družba z o. z.

LJUBLJANA, Dunajska cesta 66.

Telefon 114.

Telefon 114.

I. obrat: Parna žaga. — Tesarstvo: izpeljava in naprava strešnih stolov za visoke stavbe in zvonike, stropov, slepih in ladijskih tal, verand, paviljonov, vrt-nih ograj, kegljišč, ledenic, mostov, pilotaže.

II. obrat: Strojno mizarstvo. — Stavbeno mizarstvo: okna, vrata, portali, stop-njice, steklene stene.

III. obrat: Tovarna lesenih žaluzij in rolo za okna po lastnem preizkušenem sistemu.

Manufaktura na debelo - M. Hribernik

Ljubljana, Sodna ulica šte. 6.

Velika zaloga in vsakovrstna izbira.

Paviljon „H“ šte. 329.

Jadranska banka - Beograd.

Delniška glavica: Din 60,000.000.—. Rezerva: Din 30,000.000.—.

Podružnice:

Bled, Caplat, Celje, Dabrovo, Hercegnovi, Jelsa, Jesenice, Korčula, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metković, Prevalje, Sarajevo, Split, Sibenik, Tržič, Zagreb.

— Amerikanski oddelek. —

Naslov za brzojave: Jadranska.

Afilirani zavodi:

JADRANSKA BANKA: Trst, Opalija, Wien, Zadar.

FRANK SANSEY STATE BANK: Corland Street 82, New York City.

BANCO YUGOSLAVO DE CHILE: Valparaiso, Antofagasta, Punta Arenas, Puerto Natales, Porvenir.

Prva žebliarska in železoobratna zadruga v Kropi in Kamni gorici.

Pisma: Žebliarska zadruga, Kropa (Slov.). Brzojavke: Zadruga Kropa. - Telefon interurban: Podnart 2. Paviljon G 263.

Žebli za železnice, Žebli za ladje, črni ali pocinkani, Žebli za zgradbe, Žebli za čevlje, Spojke za odre in prage, Spojke za ladje in splave, Železne brane, Zobje za brane, Kljuke za podobe, zid itd., Vijaki z maticami, Zakovice za tenderje, kotle in mostove, Vijalni čepi, Verige.

All ste že okusili „LUKUL“ ???

Naš prvi edini domači južni izvleček

(zabelo), ki **prekaša** vsled izdatnosti,
okusa in cene vse druge izdelke,
izdeluje: „LUKUL“ družba z o. z. v Ljubljani.

Zahitevajte v vseh trgovinah!

Ne pošiljajte našega denarja v tujino!

G. BESEDNIK in drug,
Ljubljana, Prešernova ul. 5.
Telefon 439.

Trgovina in industrija zdravniškega orodja, ortopedičnih aparatov, umetnih udov, vseh vrst bandaž, trebušnih in kilnih pasov, obvez, vložkov za ploščate noge, ravnodržalcev, kakor tudi vse higijenične priprave za postrežbo bolnikov, priprave za ordinacije in operacije v bolnišnicah, sanatorijih in drugih ostalih zavodih itd.

Za dame damska postrežba.

Niklanje. Popravila. Brušenje.

Konzervna tovarna na Vrhniki

Največja in edina
konzervna tovarna
v Jugoslaviji

Priporoča vsakovrstne
konzervne in mesne
izdelke po dnevnih cenah
Ceniki na razpolago

Paviljon na Veleseljmu

Brzjavlj.: „Tovaco“ Vrhnika

Stavbeno podjetje

IVAN OGRIN

Ljubljana, Grubarjevo nabr. 8

Prevzemajo se vsakovrstne
gradnje. Naprava načrtov,
stroškovnikov. — Tehnična
mnenja in ocenitve.

Delo solidno in hitro, cene
nizke.

Telefon številka 426.

KNJIGOVEZ NICA

in tvornica

poslovnih knjig

K.T.D
Ljubljana

Največji

in najmoderneje oprem-
ljeni zavod te stroke
v Jugoslaviji

Kopitarjeva
ulica šte. 6

Črtanje

(rastriranje) in vezava
po specialnih naročilih
v najkrajšem času

Prvovrstni in brez-

konkurenčni izdelki

INDUS D. D. preje CARL POLLAK

Tovarna usnja in usnjatih izdelkov Kranj, Ljubljana, Vrhnika
Centralna pisarna Ljubljana, Sv. Petra cesta 68. Tel. 528.

I. Industrija usnja.

A. Vegetabilno (čreslostrojeno usnje):

1. kravine, rjave, črne in chagrin, ter za mehove in strehe,
2. kipsi,
3. telefine,
4. ovčine in kozine
 - a) mazane, rjave in črne,
 - b) barvane, za mobilje, tapetiranje in konfekcijo;
5. vachettes:
 - a) za izdelavo dokolenic, barvane ali naravne,
 - b) za izdelavo nogometnih žog,
 - c) za izdelavo razne usnjate, konfekcije;
6. svinjine (specialiteta):
 - a) za fino jahalno opremo, barvane ali naravne,
 - b) za kovčge,
 - c) za mobilje in galanterijsko konfekcijo (portemonnais, portefeuilles in knjigoveštvo);

7. podplati:

- a) trovloženi hrastostrojani podplati,
 - b) vache;
8. crouponi za izdelavo transmissijskih jermenov,
- a) specialno strojeni (angleški sistem),
 - b) hrastostrojani.

B. Chrom-usnje:

1. box-calf, črno in barvano,
2. chevreaux,
3. chevrete,
4. chrom-usnje za izdelavo nogometnih žog
5. chrom-usnje za izdelavo jermenov

C. Galun-usnje

za izdelovanje vezilnih in šivalnih jermenčkov.

D. Lak-usnje:

1. box-calf,
2. chevreaux.

II. Industrija usnjatih izdelkov.

A. Čevlarski izdelki:

1. čevlji za strapac,
2. " " rudnike,
3. " " sport in nogomet,
4. " po vojaškem vzorcu,
5. sandale.

B. Konfekcija transmissijskih gonilnih jermenov:

1. specialni stroj,
2. hrastov stroj,

3. chrom-stroj,
4. jermenci za šivanje in vezanje transmissijskih jermenov.

C. Konfekcija za

dokolenice (gamaše), nogometne žoge, torbice, portefeuilles itd. iz vegetabilnega, chrom- in lak-usnje, nahrbtniki, sportni pasovi itd., tržne torbice.

THE REX Co.

Paviljon K, prostor šte. 485.

LJUBLJANA
Gradišče št. 10
Telefon št. 268

OPALOGRAPH najboljši razmnoževalni aparati.
UNDERWOOD najboljši ameriški pisalni stroj.
NOVOST: Potovalni Underwood, samo 3 kg težak in pisarniško pohištvo.

Telefon int. 180
Tehn. pisarna v tovarni
Keršič, Sp. Siška

„SLOGRAD“

slovenska gradbena in industrijska d. d., Ljubljana

izvršuje

stanovanjske hiše, trgovska poslopja, moderne industrijske zgradbe, betonske in železobet. konstrukcije

Vse vrste vodnih naprav na podlagi 25 letnih izkušenj

SPECIALITETA: železobetonske cevi za vodne naprave in vodovode

Tekoči račun pri
Sov. eskomptni
banki v Ljubljani

Zastopa patent dr. ing. F. Empergerja za izvrševanje konstrukcij iz armiranega betona z litoželezn. vložkami za visoke tlačne napetosti (kakor pri skladiščih, „silo“, mostovih in podobno)

Izdeluje vse vrste tehničnih projektov, statičnih preračunov, stroškovnih kakor tudi rentabilnih proračunov

Gradbena vodstva:

Kranj - Tržič - Logatec